

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART

UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

15^E JAARGANG

WOENSDAG 21 MEI 1930

No. 751

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Rübbers; Jan Schiltuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonneés, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No. 6729.

20 MEI 1930.

Ook deze week was de geldmarkt weder ruim; het aanbod van geld werd echter niet grooter en op den medio ontstond een vrij belangrijke vraag naar callgeld, zoodat de callrente, die aanvankelijk van 2 pCt. op 1½ pCt. was teruggelopen, weder tot 1¾ pCt. steeg. Later kon men weder voor 1½ pCt. slagen, maar over het algemeen bleef er eenige terughouding heerschen, zoodat particulier disconto, dat tot 2½ pCt. was ingezakt, Zaterdag slechts moeilijk voor 2³/₁₆ pCt. te plaatsen was. De prolongatierente noteerde vóór den medio 2½ à 2¾ pCt., daarna 2½ à 2¾ pCt.

* * *

Op de balans van De Nederlandsche Bank geeft de post binnenlandsche wissels een daling van f 1,3 miljoen te zien. De beleeningen blijken met f 5,1 miljoen te zijn teruggelopen.

De goudvoorraad der Bank bleef weder zoo goed als onveranderd. De zilvervoorraad steeg met ruim f 900.000. De post papier op het buitenland geeft een vermeerdering van f 100.000 te zien, terwijl de diverse rekeningen onder het actief met f 4,7 miljoen zijn teruggelopen.

De biljettencirculatie daalde met f 19,4 miljoen. Het tegoed van het Rijk vertoont een vermindering van f 2,8 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen blijken met f 12 miljoen te zijn gestegen. Het beschikbaar metaalsaldo klom met f 5 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 53.

* * *

Hoewel er deze week voor de meeste deviezen een betere stemming heerschte, was het toch moeilijk tot zaken te komen. Het Pond steeg van 12.07% tot

12.08%, terwijl de Dollar van 2.4857½ op 2.4875 kwam. De Dollarkoers in Londen daalde van 4.8585 tot 4.8597. Ondanks de verlaging van het disconto van de Deutsche Reichsbank stegen de Marken van 59.31½ tot 59.34. (Ponden tegen Marken 20.37). Fransche Francs waren zeer gezocht en verbeterden van 9.74% tot 9.75% (Ponden tegen Francs 123.91). Zwitsersche Francs waren heel onzeker; na 48.12 en 48.07½ kwam het slot op 48.12 (Ponden tegen Zwitsersche Francs 25.15). De overige wissels waren alle hooger in sympathie met de hoofddeviezen. Voor Spaansche Peseta's bestond een kleine doch geregelde vraag; zij sloten op 40.40. Argentijnsche Pesos 95%. Canada 2.48%.

De termijn-marges voor één- en driemaands Ponden zijn nog iets verkleind; de slotnoteering was resp. ³/₁₆—⁵/₁₆ en ⁹/₁₆—¹¹/₁₆ c. agio. Dollars noteerden voor beide termijnen ongeveer pari, terwijl Marken resp. 3—2 en 6½—5½ c. disagio deden.

LONDEN, 19 MEI 1930.

De geldmarkt toonde een enigszins vastere stemming in den aanvang van de vorige week, welke later echter weder verzwakte door het toevloeien van dividendgelden per 15 Mei, terwijl de groote verschuivingen door afbetaling van Treasury Bonds en betaling op Conversion Loan tenslotte blijkbaar een overschot ten gunste van de ontvangers liet.

De groote goudonttrekkingen voor Fransche rekening blijven aanhouden. Verleden week werd behalve het goud in de open markt bijna voor £ 6 miljoen baar goud door de Bank van Engeland verkocht. In de laatste weken is er op die wijze ruim £ 10 miljoen verscheept en dit zoude onder gewone omstandigheden een belangrijken invloed hebben moeten uit oefenen op het beschikbare marktsaldo, maar tot dusverre is die invloed nauwelijks merkbaar geweest.

Zelfs het disconto heeft hierop eigenlijk in het geheel niet gereageerd, was zelfs op Donderdag en Vrijdag iets zwakker, zoodat de schatkistwissels op 2³/₃₂ pCt. werden toegewezen. Heden is de discontokoers iets vaster op 2³/₁₆—¼ pCt., doch de handel was zeer stil.

Tegenover de goudonttrekkingen voor Duitsche, maar vooral Fransche rekening, hebben ongetwijfeld de zendingen naar Londen voor rekening van Australië gestaan. Deze zijn nu alle aangekomen en het zal er dus van afhangen of Parijs voortgaat met goud te nemen. De koers noteert nu 123.92 en is dus nog steeds dicht bij het gouduitvoerpunt.

Groote leeningen zijn hier op het oogenblik aan de orde van den dag. Verleden week vond de uitgifte van eene 5½ pCt. Japansche Conversieleening à 90 pCt. van £ 12½ miljoen plaats, die uitstekend slaagde en heden bij de opening van den handel 1 à 1½ pCt. hooger noteerde.

Vandaag werd de inschrijving voor een 6 pCt. Indische leening voor spoorwegdoeleinden van £ 7.000.000 à 99 pCt. geopend, welke leening, niet-tegenstaande de troebelen in Britsch-Indië, ongetwijfeld goed opgenomen zal worden.

UNILEVER EN GRONDSTOFFEN.

Onder de door dit wereldconcern benoedigde vele en velerlei grondstoffen, zijn de oliehoudende zaden in de laatste jaren een steeds grootere plaats gaan innemen. Met oliehoudende zaden worden hier bedoeld: Katoenzaad, Grondnoten, Soyaboonen, Copra, Palm-pitten, Sesamzaad, Koolzaad, Lijnzaad en enkele minder algemeen bekende producten. De scherpe en fenomenale fluctuaties, die gedurende de laatste twaalf maanden plaats hadden in de prijzen van deze zaden, hebben de aandacht gevestigd op een van de „hoekpeilers”, waarop het productieproces van deze machtige industrie, die klaarblijkelijk nog in den aanvang van haar ontwikkeling staat, gevestigd is.

Als bekend mag verondersteld worden, dat bij haar ontstaan de Margarinefabriek als grondstof, naast de dierlijke, hoofdzakelijk uit Noord-Amerika geïmporteerde oliën en vetten, de producten van de Oliefabriek, plantaardige oliën gebruikte, en er een scherpe afscheiding bestond tusschen de veel oudere oliefabriek, die tevens in de meeste gevallen als hoofdzaak veevoederfabrikant was geworden, en de jonge Margarine-industrie.

Maar met de uitbreiding van deze laatste en met het voortschrijden van haar technische vervolmaking, werd de Margarinefabrikant weldra de grootste afnemer van sommige, door den oliëfabrikant voortgebrachte producten en het was dus alleszins verklaarbaar, dat de Margarinefabrikant, in stede van zijn half-fabrikaten te betrekken van den oliëfabrikant, trachtte, om de door dezen gemaakte winst ten eigen bate te verkrijgen en weldra overging tot het exploiteeren van een eigen oliëfabriek en op deze wijze behalve Margarinefabrikant ook Oliëfabrikant werd.

Dit gaf hem eenerzijds het voordeel de benoedigde grondstoffen i.c. landbouwproducten op de hem meest passende wijze in zijn eigen fabrieken te doen verwerken en de daaruit gewonnen oliën op de voor de vervaardiging van zijn eindproduct Margarine meest voordeelige wijze en tijd ter beschikking te hebben. Anderzijds bracht hem dit in onmiddellijke aanraking met den voortbrenger van die landbouwproducten die de allereerste grondstof voor zijn bedrijf vormden.

Met den verderen groei van de Margarine- en daarmee samenhangende bedrijven (Bak- en braadvet, tafeloliën en niet het minste zeep), nam ook de behoefte aan plantaardige oliën toe. De vraag, die het laatste 15 tal jaren dientengevolge ontstond voor oliehoudende zaden, bevorderde ten zeerste den aanplant, met als gevolg een dusdanige verlaging van de prijzen, dat weldra de plantaardige oliën een scherpe concurrent werden van de eertijds op groote schaal gebruikte dierlijke vetten.

Het logisch gevolg was een verdere uitbreiding van belangen-gemeenschap met de plantaardige olie-industrie en de tijd was weldra niet ver meer af, dat de Margarine-industrie tevens ook de grootste oliefabrikant werd en als zoodanig nu genoodzaakt was op groote schaal oliehoudende zaden te kopen als grondstof voor hare fabrieken. Merkwaardigerwijze is deze gang van zaken beperkt gebleven tot Engeland en het Noordelijk deel van Europa, terwijl de om de Middellandsche Zee gelegen Staten in dit opzicht een geheel ander beeld vertoonen.

Door de recente aaneensluiting van de Margarine-industrie met de Zeepindustrie, die nog meer dan de eerste is aangewezen op het gebruik van plantaardige oliën en vetten, kwam de nadruk in nog grooter mate dan voorheen te vallen op die allereerst benoedigde grondstoffen, en het is duidelijk, dat meer nog dan vroeger het prijsniveau van die grondstoffen een belangrijke rol speelt in de winstmogelijkheden van het gehele concern.

Ik beschik niet over betrouwbare inlichtingen omtrent de totale, door de Trust gebruikte hoeveelheid, maar meen die, wat het vasteland van Europa betreft, op ruwweg ca. 1.000.000 ton te mogen stellen. Dit

INHOUD.

	Biz.
UNILEVER EN GRONDSTOFFEN door <i>N. Schrok</i>	462
De Sovjet-Republieken in den wereldhandel door <i>W. G. H. van der Zweep</i>	463
De fluctuaties van de koperprijzen door <i>I. Monas</i>	465
De Rijksmiddelen	466
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De verdragen van Parijs en de vooroorlogsche schulden van Hongarije door <i>K. von Buday</i>	468
AANTEKENINGEN:	
Kosten van het levensonderhoud bij arbeidersgezinnen en gezinnen van meergegoeden te Amsterdam....	469
INGEZONDEN STUKKEN:	
Geldproblemen in Suriname door <i>Mr. A. van Traa</i> met Naschrift door <i>Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart</i>	470
Internationale loonsvergelijking door <i>Mr. P. Loosjes</i>	472
BOEKAANKONDIGINGEN:	
A. W. Quint: Internationaal Rivierenrecht betreffende gebruik tot andere doeleinden dan de scheepvaart, bespr. door <i>Mr. J. Zaaijer</i>	472
MAANDLIJFERS:	
Overzicht der Rijksmiddelen	473
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN..... 473—480	
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

cijfer zal uit den aard der zaak, in aanmerking genomen de uitmuntende technische vaardigheid, die het bedrijf langzamerhand heeft verkregen, aan fluctuaties onderhevig zijn. Om zich als leek eenig begrip te vormen van die hoeveelheid, zoude men moeten bedenken dat, voor het vervoer daarvan een vloot benoedigd is van 100 schepen van 10.000 ton elk. Waar nu deze zaden prijsverschillen kunnen vertoonen in één maand tijd van f 10.— tot f 20.— per ton, moet dus de winst- en verliesrekening door den hooger en of lageren kostprijs sterk beïnvloed worden.

Dit springt te meer in het oog, wijl de margarine en zeep winkelprijs, die het uiteindelijk resultaat bepalen, stabiel is en dus bij het omlaag gaan der prijzen van de zaden de winsten grooter zouden worden, indien ook voor de bijproducten een min of meer stabiele verkoopprijs ware te verkrijgen.

Doordat de vorming van de Margarine Trust in 1927/28 samenviel met groote zaadoogsten in vrijwel de geheele wereld, werd, zelfs in ingewijde kringen de meening gehoord en op, schijnbaar goede gronden verdedigd, dat de Trust die alle bereikbare winst voor zich opeischte, de prijzen omlaag manipuleerde en zonder rekening te houden met het wel en wee van duizenden bij de productie, importhandel of distributie betrokkenen, er slechts en uitsluitend naar streefde om lage en steeds lagere grondstofprijzen te verkrijgen.

Toen bovendien door een samenloop van bijzondere omstandigheden de samensmelting van de Margarine Unie met Lever Bros. de zeepfabrikanten in het najaar van 1929 gevolgd werd door een abnormale daling van de prijzen van juist die ruwe grondstoffen, die de nieuwe Trust hoofdzakelijk gebruikte, terwijl het eenige artikel, waarvoor de Trust minder belangstelling had, nl. lijnzaad, op hoogen prijs bleef, meende men, dat het bewijs van de almacht van de nieuwe Trust om de prijzen van dit gedeelte harer grondstoffen te regelen gebleken was en dat nu niets haar meer in den weg stond om eenvoudig de prijzen vast te stellen zooals haar dat goed dacht.

Maar de werkelijkheid was anders. Wat inderdaad gebeurde was, dat tot tweemaal toe het geluk met den stoutmoedige was en de nieuwe constellaties de lage grondstofprijzen als eene beloning voor haren ondernemingsgeest toegewezen kregen. Voor den belangstellende zijn er aanwijzingen te over te vinden in de uitlatingen van de directie en commissarissen der Trust, die er op wijzen dat wel terdege rekening gehouden wordt met de abnormale omstandigheden en die duidelijk aantoonen, dat juist deze prijsfluctuaties de volle aandacht van de leiders hebben.

Men behoeft slechts kennis te nemen van de door de Trust bij monde van haren voorzitter Z.E. Mr. R. J. H. Patijn op de vergadering van 30 April l.l. gedane mededeelingen, dat hoe aangenaam haar overigens lage prijzen voor haar grondstoffen ook zijn, nu toch de prijzen van oliezaden tot haar leedwezen op zulk een laag niveau zijn aangeland, dat daaraan voor den producent geen voldoende belooning voor zijne arbeidsprestatie meer overblijft, dientengevolge eene reactie niet kan uitblijven en eene inkrimping van de productie gevreesd moet worden. Z.E. zou daarom gaarne een stabilisatie van de prijzen zien. In dezelfde rede beklagt hij zich dan over de slechte prijzen, die de Trust dit jaar voor zijne veehoeven, evenwel slechts een bijproduct, heeft verkregen. Er is geen enkele reden, de eerlijke en goede bedoeling van deze woorden in twijfel te trekken. Integendeel, zij wijzen er op, dat de Trust, aan wie uit oogpunt van winstmogelijkheid lage prijzen voor haar grondstoffen niet onwelgevallig kunnen zijn, er zich rekenschap van geeft, dat zij voorloopig de prijzen van die grondstoffen, die landbouwproducten zijn, veelal afkomstig uit in het geheel niet of slechts ten deele geciviliseerde landen, nog niet kan controleeren.

Die uitlating in verband met de cijfers der balans wijst er ook op, dat de Trust zich volkomen bewust is van het gevaar van een terugslag op die grondstofprijzen, dat men daartegen door groote reserves en kasmiddelen gewapend wenscht te zijn en dat men in dit opzicht diligent is. Dat de Trust er alles aan gelegen is, niet om zoo laag mogelijk in te kopen, maar wel om zoo stabiel mogelijke grondstofprijzen te hebben, vermits iedere gulden per ton verschil reeds een belangrijke meerdere of mindere winst medebrengt is overduidelijk.

Immers er zijn wel geen artikelen, die zoo onderhevig zijn aan scherpe en onverwachte prijsfluctuaties als juist landbouwproducten en van die landbouwproducten spannen wat dit betreft oliehoudende zaden de kroon.

Maar het willen dwingen op groote schaal van prijzen van landbouwproducten in een zekere richting gedurende langen tijd, het op zijde zetten van de wetten van vraag en aanbod en het omverstoeten van een onzer oudste economische leerstellingen, zonder een langdurige, weloverdachte voorbereiding, zou een gevaarlijke onderneming zijn, waarop men gerust van toepassing kan verklaren „Qui mange du pape en meurt”, en men behoeft slechts op de toestanden op agrarisch gebied bij onze oostelijke burenen te letten, om, zij het slechts eenigermate, de moeilijkheden te kunnen beseffen.

En verder, noch in Canada de Tarvepool, noch in Noord-Amerika de Farm-board of in Brazilië de „Defesa”, zijn met behulp van honderden miljoenen dollars in staat gebleken de prijzen van de betreffende landbouwproducten te regelen naar hun goedvinden, en die te behoeden voor ongekende dalingen. Wanneer bovendien de eerste zich volkomen vastgewerkt heeft en maandenlang rekening heeft moeten houden met de mogelijkheid van een catastrofe dan is het te begrijpen, dat de stabilisatie van de prijzen der oliehoudende zaden, waarvan de wereldproductie op ruim 20.000.000 ton te schatten is, een uiterst moeilijk probleem moet zijn, hetwelk slechts met veel beleid, geduld en met behulp eener wereldorganisatie aangevat zou kunnen worden om succes waarschijnlijk te maken.

Nu is bij de hiervoor genoemde drie voorbeelden, waaraan nog wel eenige andere toegevoegd zouden kunnen worden, het initiatief tot prijsvorming en stabilisatie van den producent uitgegaan. Die producent evenwel, zal in het algemeen daartoe slechts bij machte zijn, wanneer hij producten machinaal, en onafhankelijk van weers-invloed voortbrengt en hij dus voldoende controle op de voort te brengen hoeveelheid en hoedanigheid heeft. In het andere geval (bij land-

bouwproducten) stuit hij op moeilijkheden, waarover hij geen zeggenschap heeft.

Anders wordt de zaak, wanneer de consument, degenen dus die tenslotte zorgt voor de absorptie van de geproduceerde voorraden zulks ter hand neemt. Die consument immers kan (en dit is in het geval der Margarine Trust klemmend) zooals de toestand zich ontwikkeld heeft, zijne behoeften en dientengevolge zijn verbruik van een speciaal artikel tot op groote hoogte regelen in overeenstemming met zijne eigen wenschen en de eischen van de omstandigheden.

Met de organisatorische mogelijkheden, die de nieuwe Trust geschapen heeft, de middelen, die ter beschikking staan en bovenal de beperkte kring van afnemers, die door haar geleidelijke samensmeltingspolitiek is overgebleven als gebruikers van de gewenschte grondstoffen, lijkt een stabilisatie van de prijzen in dit bijzondere geval niet utopisch en veel-eer-mogelijk dan bij eenig ander landbouwproduct.

In ieder geval dwingt reeds nu een inkooporganisatie, die in staat is gebleken, een hoeveelheid, als ik daareven noemde, regelmatig van een centraal punt uit in te kopen, zonder dat dientengevolge de prijzen ook maar eenigermate reageeren, integendeel zich eerder ten voordeele van den koper blijven bewegen, eerbied af, en bewijst, dat de concentratie, zooals die uitgevoerd is op dit belangrijk punt, een groote verbetering heeft te weeg gebracht en als de eerste stap kan worden beschouwd op den weg, die tot stabilisatie van de prijzen van tenminste een gedeelte van de grondstoffen zou kunnen leiden.

N. SOHROK.

DE SOVJET-REPUBLIEKEN IN DEN WERELDHANDEL.

Blijkens de onlangs verschenen voorloopige statistiek van den in- en uitvoer der Sovjet-Republieken gedurende 1928-'29 (belastingjaar October-September), nam het gewicht van de goederenbeweging tusschen dat gebied en het buitenland, vergeleken met het vorige belastingjaar, van 10,9 tot 14,3 miljoen ton toe, doch daalde haar waarde van 1.734 tot 1.726 miljoen roebel. Herleidt men, ten einde het aandeel van de Sovjet-Republieken in den goederenruil der wereld vast te stellen, de belasting- tot kalenderjaren en de waarde tot dollar, dan komen zij in 1928 met 890 miljoen dollar, overeenstemmend met 1,33 pCt. van den geheelen wereld-goederenruil ter waarde van 66.708 miljoen dollar, op de 20^e plaats, waar zij onmiddellijk door Zwitserland en Brazilië worden voorafgegaan en door Zweden en Denemarken worden gevolgd, terwijl Nederland met 1.878 miljoen dollar en 2,81 pCt. op de 8^e plaats staat. Zoo belangrijk als deze omzet op het eerste gezicht lijkt, is hij desniettemin een sprekend bewijs van de economische afzondering van dit wereldrijk, hetgeen door een berekening van den goederenruil naar het hoofd van de bevolking nader kan worden verduidelijkt. Deze beliep namelijk in 1928 slechts 5,19 dollar, bij een grootsten omzet in Nieuw Zeeland (327,73 dollar) en een kleinsten in China (2,91 dollar), waartegenover hij in Nederland 246,31 dollar bedroeg. Buitenlandsche handel van de Sovjet-Republieken 1909-'29

Belastingjaar	Gewicht 1000 ton		Waarde		— Invoer-overschot + Uitvoeroverschot
	Invoer	Uitvoer	miljoen roebel Invoer	miljoen roebel Uitvoer	
gem. 1909-'13	—	—	1.140	1.501	+ 361
1924-'25	1.864	6.169	723	578	— 145
1925-'26	1.547	7.856	756	703	— 53
1926-'27	1.847	9.573	714	807	+ 93
1927-'28	2.014	8.867	946	788	— 158
1928-'29	1.718	12.618	836	890	+ 54

De invoer verminderde van 2 miljoen ton ter waarde van 946 miljoen roebel in 1927-'28, tot 1,7 miljoen ton ter waarde van 836 miljoen roebel in het laatst verstreken belastingjaar, hoofdzakelijk door minder invoer van tarwe, rijst, huiden, rubber, looistoffen, metalen (andere dan ijzer), machines en

werktuigen, electrotechnische goederen, papier en wol-len 'garens; het gewicht van den invoer van thee steeg van 28.134 tot 29.564 ton, bij een daling van zijn prijs van 37 tot 29,6 millioen roebel. Een uitzondering op den achteruitgang van den invoer maakte die van benodigdheden voor den landbouw, ruwe wol, ijzer en staal, automobielen en suiker; doch overigens was deze vrij algemeen, hetgeen in het eerste jaar van het Pjatiletka (vijfjarenplan) van Stalin te meer bevreesdheid wekt, daar hij bovenal de gewichtige — nog nader te bespreken — groep der grondstoffen en fabrikaten voor de nijverheid betreft, van welke de machines en de hulpstoffen aanmerkelijk en de grondstoffen in mindere mate achteruit gingen.

De uitvoer steeg te zelfder tijd van 8,9 tot 12,6 millioen ton en van 788 tot 890 millioen roebel, zoodat hij in 1928-'29, hoewel de graanuitvoer sindsdien sterk daalde, toch nog 83 millioen roebel meer dan in 1926-'27 besomde. Gedurende het laatste belastingjaar onder verslag bestond de goederenafzet naar het buitenland voor 43 pCt. uit hout, petroleum en pelswaren, op welke de weefstoffen, suiker, boter, vlas, eieren, darmen, mineralen en granen in belangrijkheid volgden. Ten opzichte van 1927-'28 was er een stijging voor het hout, petroleum, vlas, mineralen, steenkool, darmen en lucifers, doch onder andere een vermindering van den uitvoer van eieren, boter, pelswaren en granen. De hier beschreven vermeerdering van den uitvoer komt voor een groot deel op rekening van den, zoowel volstrekten als betrekkelijken, groei van dien der nijverheidsvoortbrengselen, welke vooral in het oog springt, wanneer men het beloop van den uitvoer, verdeeld in landbouw- en nijverheidsvoortbrengselen, sedert 1909 volgt (mil-lioen roebel):

Belastingjaar	Landbouw-voortbrengselen	Nijverheids-voortbrengselen
gem. 1909-'13 ..	1.050	451
1924-'25	312	266
1925-'26	405	298
1926-'27	446	361
1927-'28	360	428
1928-'29	346	544

Vóór den oorlog bestond de uitvoer voor meer dan twee derden uit voortbrengselen van den bodem, welk overwicht na 1926-'27, toen de graanuitvoer stokte en slechts ten deele door dien van andere landbouw-voortbrengselen werd vervangen, voor dat der nijverheidsvoortbrengselen plaats maakte. Vooral de uitvoer over de Europeesche grenzen heeft zich in dit opzicht krachtig ontwikkeld, hetgeen met de behoefte aan hulpmiddelen voor de uitrusting van de Russische nijverheid uit Westersche landen in verband staat:

Tijdperk	Uitvoer van nijverheidsvoortbrengselen (met uitzondering van platina)			
	Over de Europeesche grenzen		Over de Aziatische grenzen	
	1000 ton	1000 roebel	1000 ton	1000 roebel
1927-'28	6.967	299	1.107	129
1928-'29	10.821	389	1.248	143

Ongeveer de helft van dezen uitvoer over de Aziatische grenzen ging naar Perzië, dat met 14,4 pCt. van den geheelen buitenlandschen afzet van nijverheidsvoortbrengselen daarbij de tweede plaats inneemt; op de eerste plaats staat Engeland met 22,6 pCt., op de derde Duitschland met 12,4 pCt. en vervolgens komen Frankrijk met 5,4 pCt., Nederland met 4,4 pCt., Italië met 4,3 pCt., Letland met 4,2 pCt. en de Vereenigde Staten van Amerika met 3,1 pCt. Het verrassend groote aandeel van Nederland vindt hierin zijn verklaring, dat in de Sovjet-statistiek het hout, dat het belangrijkste invoergoed van Rusland in Nederland is, tot de nijverheidsvoortbrengselen wordt gerekend, terwijl het naar onze begrippen tot de onbewerkte en halfbewerkte stoffen van plantaardige herkomst behoort.

Hoe de Russische volkshuishouding met buitenlandsche hulpmiddelen, betaald met — ten deele daarmede gewonnen — binnenlandsche voortbrengselen, op gang wordt gebracht, volgt uit een overzicht van den in- en uitvoer aan de hand van de zoogenaamde internationale indeeling, van welke de in dezen belangrijkste groepen zijn (1928-'29):

Invoer	Goederengroepen	Uitvoer
1000 roeb.	% geh. inv.	1000 roeb. % geh. uitv.
—	—	Levensmidd. 215.689 25
455.867	55	Grondstoffen 559.267 64
297.333	36	en halfabrik. Fabrikaten — —
753.200	91	Tezamen 774.956 89

Sprekend voor deze ruilverhouding is eveneens de eigenaardige Russische opstelling van de handelsbeweging, zooals die in den nevenstaanden staat is weergegeven (zonder het platina).

Drie vierden van den invoer betreft de grondstoffen en fabrikaten ten behoeve van de nijverheid en voor technische doeleinden en wel 43 pCt. grondstoffen, 21 pCt. machines en andere voortbrengingsmiddelen en 10 pCt. hulpstoffen. De belangrijkste landen van herkomst dezer goederen zijn, evenals ten aanzien van den geheelen invoer, Duitschland, Engeland, de Vereenigde Staten van Amerika en Frankrijk, waarbij de machines voornamelijk door Duitschland en Engeland, de grondstoffen voornamelijk door de Vereenigde Staten en de hulpstoffen voornamelijk door Frankrijk en Engeland worden geleverd. Belangwekkend is het, dat de Sovjet-Republieken, welke kapitalistisch gesproken een tijdperk van buitenlandsche belegging, waarbij van jaar op jaar meer waarde het land binnen komt dan er uit gaat, zouden moeten doormaken, ondanks deze groote invoeren van kapitaalgoederen, toch nagenoeg vrij van schatplichtigheid aan het buitenland zijn gebleven (vergelijk de overschotten in den eersten staat van deze beschouwing). Hierbij wordt verondersteld, dat de waarde van de goederenbeweging volgens de Russische handelsstatistiek met haar waarde volgens de prijzen op de internationale markt overeenkomt. In hoeverre dit evenwicht van de handelsbalans uit de in de Sovjet-Republieken heerschende staatkundig-economische beginselen, dan wel uit noodzaak, door het zich onthouden van belegging door het buitenland, voort vloeit en tot welken prijs dit is gekocht, dat zijn vragen, welker beantwoording hier niet ter plaatse is. Wel zij in dit verband op de beteekenis van het niet-erkennen der schulden van het oude Rusland gewezen. Vóór den oorlog was de Russische handelsbalans sterk actief, van 1884 tot 1913 gemiddeld 222 millioen roebel per jaar: betaling in goederen der renten van de keizerlijke leeningen; daarentegen was zij van 1914 tot 1917 in hooge mate passief, gemiddeld 1.123 millioen roebel per jaar: nieuwe verplichtingen, tot welke voldoening op den duur waarschijnlijk eveneens uitvoer van goederen noodzakelijk zou zijn geweest. Doch in plaats van ter verevening van deze oude vorderingen te moeten dienen, kan de uitvoer der Sovjets thans tot betaling van de op het oogenblik dringend noodige voortbrengingsmiddelen strekken.

Ter aanvulling van hetgeen reeds omtrent de aardrijkskundige verspreiding van den buitenlandschen handel der Sovjet-Republieken werd medegedeeld, diene, dat de zoogenaamde Westersche handel — op welken de algemeene douanevoorschriften van toepassing zijn — in het laatst verstreken belastingjaar 1.471 millioen roebel besomde, waarvan 720 millioen invoer en 751 millioen uitvoer, (1927-'28 invoer 836 en uitvoer 664 millioen roebel), hetgeen een zoo aanzienlijke vermindering van den invoer, gepaard gaande met toeneming van den uitvoer beteekende, dat het invoeroverschot van de „Westersche" handelsbalans — deze uitdrukking ter wille van de beknoptheid — in het vorige belastingjaar, ter waarde van

werd, heeft de Belgische groep der Union Minière du haut Katanga de voorwaarde gesteld, dat zij geen productiebeperking behoefde toe te passen. Nu is de productie van Katanga steeds stijgende. Over 1929 bedroeg deze 146.000 short tons, welk cijfer tegenover Amerika op het oogenblik nog niet veel gewicht in de schaal legt. Hierbij komt, dat, naar men zegt, er ook reeds Amerikaansche belangen bij Katanga bestaan.

Men behoeft zich bij een uiteenvallen van het Koperkartel niet de illusie te maken, dat hierdoor de toestand zou verbeteren. Wij hebben er reeds eerder op gewezen, dat het juist de groote ondernemingen zijn, die de laagste productiekosten hebben. Het gevolg van de vrije markt zou zijn, dat binnen zeer korten tijd de minder gunstig werkende mijnen stilgelegd zouden moeten worden met als resultaat een nog sterkere aaneensluiting der producenten.

Alleen, indien de productie der andere landen van ruw koper dusdanig zou kunnen worden opgevoerd, dat Amerika niet meer een overwegende positie inneemt, dan zou er mogelijkheid van tijdelijke wijziging der positie bestaan, ofschoon men hiervan niet al te hooge verwachtingen mag koesteren, omdat de Amerikaansche kapitalen zich daarheen bewegen, waar de meeste concurrentie wordt gevreesd.

Tenslotte zij er nog op gewezen, dat de positie der Amerikaansche producenten versterkt wordt door het feit, dat de koperverwerkende industrie in Amerika voor een groot gedeelte tevens in handen is van de producenten van ruw koper. Zoo behooren bijv. tot de Anaconda Copper Mining Co. de volgende koperverwerkende industrieën:

American Brass Co.

National Conduit & Cable Co.

Detroit Copper & Brass Rolling Co.

Bovendien is de Anaconda-groep bij ettelijke andere metalenverwerkende Amerikaansche en Europeesche industrieën geïnteresseerd.

Een ander groot Concern, de Guggenheim groep, staat door middel van de American Smelting & Refining Co. in verbinding met de General Cable Corporation en heeft verschillende Amerikaansche en Europeesche belangen. Op een afzet in Amerika kan men steeds rekenen, terwijl voorts de koperverwerkende industrie in Amerika door de hierboven geschetste verbindingen met de koperproducenten in staat is, halffabrikaten naar Europa te leveren, waartegen dikwijls niet te concurreren valt.

Men verwacht in het algemeen een verdere inzinking van den koperprijs; of daarmede echter een uitelkaar vallen van het Koperkartel gepaard zal gaan, meenen wij te moeten betwijfelen. Rooskleurig ziet de koperpositie er niet uit; een verbetering van den toestand op de metaalmarkt hangt echter nauw samen met een algemeene conjunctuurverbetering. Daarnaast is men aangewezen op een zeker percentage common sense bij de leiders van het Kartel, waaraan, wij moeten het grif toegeven, het tot nu toe wel ontbroken heeft.

I. MONAS.

DE RIJKSMIDDELEN.

In dit nummer treft men aan het gebruikelijke overzicht van de opbrengst der Rijksmiddelen over de maand April 1930, afzonderlijk en vereenigd met die der vorige maanden, in vergelijking gebracht met de raming van dat jaar en de opbrengst over dezelfde tijdvakken van 1929.

De gewone middelen brachten in de afgelopen maand f 44.145.900 op tegen f 40.127.700 in April 1929 en vertoonen mitsdien een vooruitgang van f 4.018.200. De totale opbrengst der vorige maand overtrof voorts de raming met een bedrag van f 3.763.000.

De totaal-opbrengst over de eerste vier maanden van dit jaar bedroeg f 169.237.000, d.i. f 7.967.500

meer dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar. Ook de raming werd in bedoelde periode overschreden en wel met een iets kleiner bedrag (f 7.705.400).

In vergelijking met de overeenkomstige maand van het vorig jaar vertoonen de grondbelasting, de personeele belasting, de inkomstenbelasting, de vermogensbelasting, de dividend- en tantiëmebelasting, de rechten op den invoer, de zout-, de gedistilleerd-, de suiker- en de tabakaccijns, de belasting op gouden en zilveren werken, de rechten en boeten van zegel, de rechten en boeten van successie, van overgang bij overlijden en van schenking en de domeinen een hooger opbrengstcijfer. Daarentegen brachten minder op het statistiekrecht, de geslacht-, de wijn- en de bieraccijns, de rechten en boeten van registratie en de loodsgelden. De loop der middelen in de afgelopen maand was dus over het algemeen zeer bevredigend. Verreweg de meeste middelen gingen niet onaanzienlijk in opbrengst vooruit. En wel liepen de registratierechten met bijna f 1½ miljoen terug, maar hier is te rekenen met de omstandigheid, dat de opbrengst van April 1929 abnormaal hoog was.

De directe belastingen gaven alle een stijging in opbrengst te zien. De grondbelasting leverde een accres van f 530.700 door het tijdiger gereed komen van de kohieren van den loopenden dienst en waar dit middel ook in de vorige maanden bijzonder ruim heeft gevloeid, wegens snellere invordering van het restant van den vorigen dienst, kwamen de ontvangsten over de eerste vier maanden f 1.483.900 boven die van hetzelfde tijdperk van 1929. Ook de raming werd tot dusver belangrijk overschreden (met f 562.800), doch hieraan is niet zooveel waarde te hechten, daar de eerste maand van het jaar zeer gunstig pleegt te zijn.

De personeele belasting gaf een surplus van f 315.500 boven de ontvangst van April 1929. Dank zij de ruimere baten, die ook in het eerste kwartaal van dit jaar konden worden geboekt, wijst de middelenstaat, gerekend over vier maanden, een hogere inkomst van f 767.400 boven dezelfde periode van 1929. Op zichzelf genomen was de opbrengst der afgelopen maand niet zoo hoog (f 1.708.800 beneden de gemiddelde maandraming), doch dit is toe te schrijven aan de omstandigheid, dat in de maand April de uitkeering van de provinciale en gemeentepopenten betreffende den vorigen dienst plaats heeft. De raming werd in het tijdvak Januari t/m. April niet bereikt (f 3.746.000 nadeelig verschil), doch dit is een normaal verschijnsel, daar de personeele belasting voor het grootste deel in het midden des jaars binnenkomt.

De inkomstenbelasting gaf, door de hogere kohierbedragen van den loopenden dienst, een stijging in opbrengst te zien van f 686.900. Ook de raming werd overschreden; het voordeelig verschil beliep f 4.260.200, waarbij intusschen moet bedacht, dat de maand April voor dit middel doorgaans ruime inkomsten geeft. Bij vergelijking van de ontvangsten uit de inkomstenbelasting over de eerste vier maanden van 1929 en 1930 blijkt, dat de bedragen als volgt over de verschillende dienstjaren kunnen worden verdeeld:

	Jan. t/m. Apr. 1929	Jan. t/m. Apr. 1930
1926/27....	f 197.700	—
1927/28....	" 1.233.900	f 147.200
1928 29....	" 30.991.800	" 785.300.
1929/30....	—	" 33.597.000
Totaal ..	f 32.423.400	f 34.529.500

Blijkens deze cijfers werd tot dusver in het loopende jaar f 2.106.200 meer ontvangen dan gedurende de eerste vier maanden van 1929. Tevens blijkt, dat de oude dienstjaren minder hebben opgebracht en dat de vooruitgang dus uitsluitend aan het belastingjaar 1929/1930 is toe te schrijven. In bedoeld tijdvak werd f 7.862.900 boven 4/12 der raming ontvangen, een voor het begin van het jaar gewoon verschijnsel.

De vermogensbelasting bleef zich in stijgende lijn

bewegen en leverde ditmaal een meerdere bate van f 103.300 voor de schatkist op, terwijl de gemiddelde maandraming met f 652.400 werd overtroffen. Gerekend over vier maanden bedroeg de vooruitgang f 457.500, waarvan f 360.300 op rekening komt van het dienstjaar 1929/1930. Wat de raming aangaat werd f 1.095.300 geboekt boven 4/12 van het voor 1930 geraamde opbrengstcijfer. Ook voor deze belasting geldt evenwel, dat de eerste maanden van het jaar vrij gunstig zijn.

In tegenstelling met de drie voorafgaande maanden vertoonde de dividend- en tantiëmebelasting ditmaal eene vermeerdering in opbrengst en wel tot het niet onbelangrijke bedrag van f 914.200, waardoor de teruggang, die in het 1e kwartaal van het jaar viel waar te nemen, weer voor een belangrijk deel werd gecompenseerd. Het decrees over de eerste vier maanden bedraagt thans nog f 720.100, waarbij moet worden bedacht, dat de inkomsten in de eerste helft van het vorige jaar bijzonder hoog waren. Het zal daarom noodig zijn nog eenige maandopbrengsten af te wachten, vooral, waar de dividend- en tantiëmebelasting voor een groot gedeelte in slechts enkele maanden binnenkomt en deze maanden doorgaans in het midden van het jaar vallen. Om deze reden is het ook begrijpelijk, dat de raming in de eerste vier maanden niet werd bereikt (nadeelig verschil f 2.551.200).

De invoerrechten gaven opnieuw een stijging in opbrengst te zien (van f 34.600), zijnde f 374.800 boven de gemiddelde maandraming, waardoor de ontvangst over de eerste vier maanden f 1.875.100 klom boven die van hetzelfde tijdvak van 1929 en f 1.868.500 boven 1/3 der raming. Bij dit laatste moge in herinnering worden gebracht, dat het opbrengstcijfer voor 1930 f 3.500.000 hooger is gesteld dan voor 1929. Evenals de vorige maand bleef het statistiekrecht iets bij dezelfde maand van het vorige jaar ten achter (met f 62.800). Ook de maandraming werd niet gehaald (opbrengst f 32.700 minder). Gerekend over vier maanden viel een achteruitgang te constateeren van f 66.100 voor wat de opbrengst van het vorige jaar en van f 87.400 voor wat de raming betreft. Vermoedelijk mag hierin de invloed van verminderden in- en uitvoer van grondstoffen en landbouwproducten worden gezien.

De accijnzen vertoonden onderling een geheel verschillend beeld. De zoutaccijnz leverde een surplus van f 66.200, voor een deel voortspuitend uit een toenemend verbruik van het artikel in de zouterijen van varkensvleesch. Bovendien was de opbrengst van April 1929 bijzonder laag. De gemiddelde maandraming werd in de afgelopen maand met f 34.000 overschreden. Over de eerste vier maanden kwam f 227.400 meer dan het evenredig deel der raming binnen, een voor dit middel niet onbelangrijk bedrag. De geslachtaccijnz liep ditmaal in opbrengst terug (met f 35.400), voor het eerst sedert ruim een jaar. Een bepaalde oorzaak is voor deze daling niet aanwijsbaar, evenmin als voor het decrees (van f 2.100), dat de wijnaccijnz te zien gaf. Dit laatste middel stelde tot dusver teleur; in de eerste vier maanden werd nl. f 194.100 minder ontvangen dan waarop blijkens de raming was gerekend. Aan gedistilleerdaccijnz werd ditmaal f 354.800 méér geboekt, hetgeen zijn verklaring vindt in de omstandigheid, dat de ontvangst van April 1929 nadeelig werd beïnvloed door teruggaven van accijnz, betaald over den op 1 Maart 1929, datum van inwerkingtreding der tariefsverlaging, aanwezigen voorraad gedistilleerd. Gerekend over vier maanden kwam in het loopende jaar f 501.000 meer binnen dan in het vorige jaar, doch f 569.500 minder dan het viervoud der gemiddelde maandraming. Het bier leverde ditmaal iets minder op (f 2.500), een in vergelijking van de opbrengst ad ruim f 1.300.000 te onbelangrijk bedrag om daaraan veel gewicht te hechten. Bovendien was de ontvangst op zich beschouwd niet zoo laag, daar f 57.100

boven de maandraming kon worden geboekt. Bijzonder trekt de suikeraccijnz de aandacht, die in tegenstelling met de vorige maand, toen ruim f 374.000 minder werd ontvangen, thans een acres van f 1.141.900 vertoonde en zulks, niettegenstaande de maand April in dit jaar slechts vier vervaldagen van den crediettermijn telde tegen vijf in 1929. De opbrengst van April 1929 was echter abnormaal laag in verband met de stremming van het verkeer in Febr. (de crediettermijn bedraagt 2 maanden). Overigens heeft de suikeraccijnz tot dusver ruim gevloeid; het loopende jaar bracht in de eerste vier maanden f 1.398.100 meer op dan het vorige, terwijl de raming met f 446.300 werd overtroffen. Tenslotte de tabakaccijnz, die f 108.300 in opbrengst vooruitging, waardoor de ontvangsten over de eerste vier maanden f 797.200 stegen boven die van dezelfde periode van 1929. In deze stijging komt de regelmatige toeneming van het verbruik van rookartikelen, in het bijzonder van sigaretten, tot uitdrukking.

Een vergelijking van de opbrengsten der accijnzen over de eerste vier maanden van 1930 met die van 1929 en met de raming leidt tot het volgende resultaat:

	Opbrengst 4 m. 1929	Opbrengst 4 m. 1930	Raming 4 m. 1930
Zout	f 616.700	f 827.400	f 600.000
Geslacht....	„ 3.699.400	„ 3.998.300	„ 4.000.000
Wijn	„ 717.800	„ 705.900	„ 900.000
Gedistilleerd	„ 11.262.800	„ 11.763.800	„ 12.333.300
Bier	„ 4.241.600	„ 4.534.900	„ 5.000.000
Suiker	„ 14.981.500	„ 16.379.600	„ 15.933.300
Tabak	„ 8.546.400	„ 9.343.600	„ 8.666.700

De belasting op gouden en zilveren werken gaf een hoogere ontvangst van f 2.700; gerekend over vier maanden werd f 20.200 meer geïnd.

Van de middelen, die in direct verband staan met het zakenleven, wezen de zegelrechten een stijging aan van f 463.400, hetgeen niet aan een ruimer vloeien van de beursbelasting is te danken, daar deze laatste belasting juist f 89.200 minder opleverde. De opbrengst der zegelrechten van April 1929 was evenwel aan den lagen kant; hetgeen aan de stijging der afgelopen maand wel eenigszins haar in het oog vallend karakter ontleent; doch werd nog f 140.300 boven de gemiddelde maandraming ontvangen. Gerekend over vier maanden viel een teruggang te bespeuren van f 432.300; daarentegen werd de raming met f 126.400 overschreden. De registratierechten daalden van f 3.625.800 tot f 2.159.700 hetgeen op een mindere bedrijvigheid in den handel wijst, al mag hierbij niet worden over het hoofd gezien, dat de ontvangsten van April 1929 extra hoog waren wegens de destijds plaats gehad hebbende aandeelenuitgiften. Over het tijdvak Januari t/m April vertoont dit middel eenzelfde beeld als de zegelrechten; er werd minder ontvangen dan het vorig jaar (3.168.200), doch meer dan 1/3 der raming (f 101.100).

De successierechten, die de vorige maand met f 1.407.200 omhoog gingen, leverden ditmaal een decrees (van f 874.700). Gerekend over vier maanden maakt dit grillige middel geen kwaad figuur, daar een stijging valt waar te nemen van f 1.321.800 boven dezelfde maanden van het vorige jaar en van f 1.853.600 boven het evenredig deel der raming.

De domeinen verschaften f 32.400 meer door toevallige omstandigheden; daarentegen gaven de loods-gelden een mindere bate van f 42.500. In de eerste vier maanden vertoonde laatstgenoemd middel een acres van f 98.300, doch werd de raming niet bereikt (ontvangst f 12.300 minder).

De inkomsten van het „Leeningfonds 1914” kwamen van f 8.327.200 op f 8.511.100. Van laatstgenoemd bedrag was ruim f 5.759.000 aan de Verdedigingsbelastingen te danken. Over de eerste vier maanden was een vooruitgang te constateeren van f 507.500. In dien tijd brachten de zegelrechten van buitenlandsche effecten f 49.300 meer op.

Voor het „Wegenfonds” kwam in de afgelopen maand f 3.696.100 binnen tegen f 3.466.600 in April 1929. Van eerstgenoemd bedrag komt f 3.641.400 op rekening van de wegenbelasting (de maand April is voor deze heffing zeer gunstig), terwijl de rest of f 54.700 wordt bijgedragen door de rijwielbelasting. In de eerste vier maanden kwam aan het Wegenfonds ten goede f 5.179.400, waarvan f 5.058.100 wegenbelasting en f 121.300 rijwielbelasting. In het vorige jaar bedroegen de beide laatstgenoemde opbrengstcijfers respectievelijk f 4.466.600 en f 55.900.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. DE VERDRAGEN VAN PARIJS EN DE VOOR- OORLOGSCHE SCHULDEN VAN HONGARIJE.

De Heer K. von Buday te Boedapest schrijft ons:

Het heeft meer dan tweemaal zoo lang geduurd dan de oorlog, alvorens het reparatievraagstuk tot een oplossing werd gebracht en meer dan vijf jaren waren er noodig, voordat de bekende optantenkwestie tusschen Hongarije en de Kleine Entente door de Parijsche verdragen geregeld was. Met deze verdragen is zoowel de aangelegenheid der Hongaarsche herstelbetalingen als die der optantenvorderingen definitief opgelost. Hoewel in het Hongaarsche Parlement een tamelijk heftige oppositie tegen deze verdragen bestaat, is het toch waarschijnlijk, dat het betreffende wetsontwerp binnenkort zal worden aangenomen.

Men zal zich herinneren, dat de optantenstrijd is ontstaan tengevolge van de weigering van Roemenië om zich te onderwerpen aan de uitspraak van het Roemeensch-Hongaarsche scheidsgerecht, ingesteld bij het vredesverdrag van Trianon met het doel over de vergoeding te beslissen, die aan de Hongaarsche grondbezitters, wier eigendommen in de van Hongarije afgenomen gebieden zijn gelegen en die zich hebben uitgesproken voor het Hongaarsche staatsburgerschap, moest worden betaald. De Volkenbond heeft zich jarenlang met dit probleem bemoeid, daar de Bond de bevoegdheid heeft in plaats van een afgetreden rechter (Roemenië heeft zijn rechter van het gemengde scheidsgerecht teruggeroepen) een nieuwen te benoemen. Hoewel Chamberlain en Henderson sterk geïverd hadden voor een regeling in den zin van een compromis tusschen de Roemeensche en Hongaarsche regeeringen, was het vraagstuk nog niet opgelost, daar Roemenië hardnekkig weigerde een aannemelijke vergoeding aan de optanten toe te kennen. Daarentegen hield de Hongaarsche Regeering, natuurlijk vast aan het goed recht der optanten, temeer daar het heele principe van het systeem der scheidsgerichten op het spel stond. Tenslotte werd het vraagstuk met de regeling der reparaties verbonden en op de eerste Haagsche conferentie behandeld. De tegenstellingen tusschen Hongarije en de Kleine Entente waren echter zoo groot, dat noch in September te Parijs, noch op de tweede Haagsche conferentie een definitieve oplossing kon worden bereikt. Men zal zich nog de dramatische „reparatie assauts” tusschen Bethlen, Benes en Titulescu herinneren. In den laatsten nacht van de tweede Haagsche Conferentie werd tenslotte in principe een overeenstemming bereikt, die later in Parijs zou worden uitgewerkt. Men had gedacht, dat men te Parijs in het begin van Februari in één week alle verdragen kon opmaken, maar het heeft 80 dagen geduurd, voordat de overeenkomsten geteekend waren en aan de Parlementen der betreffende landen konden worden voorgelegd.

Deze verdragen bevatten een korte beslissing over de Hongaarsche reparaties. Hongarije betaalt aan herstelschulden tot en met 1943 jaarlijks gemiddeld 10.000.000 goudkronen en van 1944 tot 1966 jaarlijks 13.500.000 goudkronen aan de z.g. administratieve vorderingen, die uit het vredesverdrag voortvloeien.

Deze vorderingen betreffen bezettingskosten, kosten van transport van krijgsgevangenen, vorderingen van Duitsland op Hongarije, die aan de Entente werden geëndosseerd en vele andere vorderingen op de vroegere Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie. Met deze betalingen zijn zoowel de reparatie- als de administratieve vorderingen voldaan. Hongarije werd van het algemeen herstellendrecht bevrijdt, waarmee het zijn volledige financieele zelfstandigheid weer teruggekregen heeft. Alle andere vorderingen werden met elkaar verrekend; hierbij waren vooral de „biens cédés” als vorderingen van Hongarije en de eischen der Kleine Entente betrokken.¹⁾

In het tweede, derde en vierde verdrag van Parijs werd een regeling van de optantenkwestie getroffen. Zooals bekend, worden er twee Fondsen gevormd, Fonds A en Fonds B. Het eerste Fonds, het agrarische Fonds, heeft een kapitaal van 219.500.000 goudkronen, ontstaan uit de volgende tegen 4 pCt. gekapitaliseerde bedragen: Engeland, Italië en Frankrijk betalen van 1933 tot 1944 4.137.000 goudkronen, van 1944 tot 1966 3.179.000 goudkronen²⁾, uit de Hongaarsche „administratieve” betalingen komen 6.100.000 goudkronen, door Roemenië en Joegoslavië worden resp. 1.500.000 en 2.508.000 goudkronen betaald en de rest werd voor een deel door de Bulgaarsche reparatiebetalingen en door betalingen van Tsjecho-Slowakije gedekt. De betalingen geschieden aan de Bank for International Settlements.

Het Fonds is gerechtigd 4 pCt. obligaties tot het boven aangegeven bedrag te emitteeren, uit welke opbrengst de optanten zullen worden betaald. Indien wij de contante waarde dezer obligaties per H.A. berekenen, dan zullen de optanten nauwelijks meer dan f 80 per H.A. ontvangen. Het scheidsgerecht zal, met de door den president van het Permanente Hof van Internationale Justitie te benoemen twee leden, in het geheel 5 leden tellen; men zal een beroep kunnen doen op het Hof, hetgeen een zeer belangrijke verbetering van het scheidsrechtstelsel is en misschien ook voor andere internationale geschillen baanbrekend kan worden. Overigens is de agrarische hervorming, tengevolge waarvan de optanten geëxproprieerd zijn, slechts in Roemenië beëindigd; in Tsjecho-Slowakije is zij nog niet afgesloten en in Joegoslavië ontbreekt nog zelfs de wettelijke regeling. Men heeft tot nu toe slechts op grond van regeeringsverordeningen de bezittingen der Hongaren afgenomen. Het Fonds zal pas dan de vergoeding uitbetalen, wanneer alle gegevens over de afgenomen landerijen definitief vaststaan. Een andere regeling ware moeilijk te treffen, daar volgens de verdragen aan vergoeding geen grootere bedragen kunnen worden betaald dan het kapitaal van het Fonds.

Daarentegen is het Fonds B niet zoo beperkt. Het vertegenwoordigt op grond van een 4 pCt. kapitalisatie der betalingen van de groote mogendheden en der Kleine Entente een bedrag van 100 miljoen goudkronen. Dit Fonds heeft ten doel betalingen te verrichten, voortvloeiende uit de niet-agrarische vorderingen, zooals de vorderingen van eigenaren van fabrieken, banken, spoorwegen, kerken en de vorderingen van de leden der Habsburgsche familie. Deze vorderingen worden op 800 miljoen kronen geschat. De processen, die hierop betrekking hebben, worden niet tegen het Fonds, maar tegen den betreffenden Staat gevoerd. In hoeverre deze de hoogte der vorderingen zullen erkennen, is nog niet zeker. Er is in ieder geval een groot verschil tusschen het kapitaal van het Fonds en het totaal bedrag der vorderingen. De verdragen bevatten geen regeling voor het eventueele overschot aan vorderingen. Het Fonds zelve is min of

¹⁾ Zie het artikel van Dr. R. Kerschagl „De herstelregeling voor Oostenrijk en Hongarije op de Haagsche Conferentie” in E.-S. B. van 29 Jan. jl.

²⁾ De groote mogendheden gebruiken voor dit doel hoofdzakelijk bedragen, die zij onder het hoofd van „bevijsingskosten” van de landen der Kleine Entente ontvangen.

meer als een steun aan de Kleine Entente gedacht, maar deze zal zelf de bedragen moeten opbrengen, wanneer volgens het oordeel van het scheidsgerecht en het Permanente Hof van Internationale Justitie de vorderingen het kapitaal van het Fonds zullen overtreffen.

Tegelijk met de Parijsche verdragen werd door den Minister van Financiën een wetsontwerp ingediend over de opnemng van een Staatsleening, ten bedrage van 500.000.000 pengös. Deze leening is bestemd voor de vernieuwing van de Staatsspoorwegen, voor wegebouw, reorganisatie en versterking van het binnenlandsche credietsysteem, vooral met het oog op de agrarische en industriele productie en export etc. De uitgifte dezer leening zal waarschijnlijk na de emissie van de Duitsche herstellening volgen; de Regeering heeft machtiging gevraagd om tot dien tijd met korte credieten in de behoefte aan geldmiddelen te voorzien. Voor de spoorwegen werd reeds voor een bedrag van 30 millioen pengös bij binnenlandsche banken en voor den wegebouw reeds een bedrag van 20 millioen pengös bij een Zwitsersch bankconsortium op korten termijn opgenomen.

* * *

In verband met de „algemeene liquidatie van het verleden”, zooals de oplossing van het herstel- en het optantenvraagstuk genoemd wordt, is weer de gelegenheid van de vóóroorlogsche schulden van Hongarije ter sprake gebracht. Gelijkijdig met de Parijsche conferentie zijn er onderhandelingen gevoerd met de vertegenwoordigers der buitenlandsche crediteuren, onder welke zich de Vereeniging voor den Effectenhandel bevindt. De vertegenwoordigers hebben het aanbod der Hongaarsche regeering van een valorisatie van 2.6 pCt. niet aangenomen. Men heeft weer een nieuwe conferentie bijeengeroepen, die deze maand te Parijs zal worden gehouden. Zooals men weet, zijn de z.g. valutaire vóóroorlogsche schulden in de verdragen van Innsbruck en Praag zoo geregeld, dat de couponbetaling geschiedt op een basis van 27 resp. 32 pCt. Deze verdragen bepalen echter, dat deze percentages in de toekomst kunnen worden herzien, indien de betalingscapaciteit van het land beter wordt. Maar er is niet zoo zeer hiervan sprake als wel van de z.g. papiersschulden, dus de Kronenrenten van 1892—1910 en andere kleinere leeningen. Het totaal nominaal bedrag van deze leeningen belooft rond 1.872 millioen kronen. Hiervan zijn ongeveer 974 millioen kronen in het buitenland geplaatst, o.a. in Nederland voor een bedrag van ongeveer 150 millioen kronen. Over deze leeningen bevat het Vredesverdrag slechts deze bepaling, dat de successiestaten deze waardepapieren in dezelfde verhouding zullen omwisselen als het geval was met de omwisseling van de oude valuta in de nieuwe, hetgeen voor Hongarije 1 : 12.500 zou beteekenen. Het is zeer begrijpelijk, dat de buitenlandsche crediteuren steeds op de valorisatie aandringen, hoewel volgens het vredesverdrag Hongarije op zijn rechten kan staan, maar het is ook zeker, dat deze bepaling onder de talloze voor Hongarije buitengewoon nadeelige bepalingen eene der weinigen is, die geen lasten op het land legt. Daarentegen worden die buitenlanders benadeeld, die als neutralen het minst met den oorlog te maken hadden. Hongarije is zich dan ook bewust van deze omstandigheden en van de principes van „equity”. Dat heeft de stad Budapest met haar 100 pCt. valorisatie ten volle bewezen, maar de moeilijkheid ligt hierin, dat, indien de vóóroorlogsche schulden zullen worden gevaloriseerd, ditzelfde ook het geval moet zijn met de oorlogschulden en dit kan Hongarije zeker niet dragen, want de oorlogschulden bedragen rond 7 milliard kronen. Indien men dus slechts een valorisatie van 5 pCt. zou doorvoeren, zou dit niet minder dan een bedrag van 440 millioen goudkronen eischen. Het hangt ongetwijfeld met den politieken en economischen toestand samen, hoe men toch een schei-

ding tusschen de vóóroorlogsche- en de oorlogschulden en tusschen de binnen- en buitenlandsche schulden zal kunnen doorvoeren. De conferentie te Parijs zal in deze richting dan een verderen stap doen, indien de basis voor de valorisatie als aanneembaar kan worden vastgesteld. De verwachtingen zijn in zoverre gerechtvaardigd, dat zoowel de Hongaarsche regeering als het grootste deel van de crediteuren, van een concilianten geest beziel, zich weer naar Parijs begeven.

AANTEKENINGEN.

Kosten van het levensonderhoud bij arbeidersgezinnen en gezinnen van meergegoeden te Amsterdam.

Voor het eerst sedert verschillende jaren vertoont het indexcijfer der kosten van het levensonderhoud thans een beweging, welke niet uitsluitend als een gewone, met het seizoen samenhangende, prijsschommeling beschouwd kan worden. In het afgelopen kwartaal heeft zich nl. in het peil der prijzen een daling van eenige beteekenis vertoond, die een meer algemeen karakter draagt, al zijn ook verschillende posten van het budget er niet in betrokken. Het sterkst kwam die daling tot uiting bij de voeding: zij bedroeg sedert December 1929 bij de arbeidersgezinnen 6.0 pCt. en bij de gezinnen van meergegoeden 7.4 pCt. Voor de totale uitgaven bedroeg zij 2.7 pCt. bij de arbeidersgezinnen en 2.2 pCt. bij de beter gesitueerden. De indexcijfers zelf, berekend op de basis van de prijzen gedurende de periode 1923—1924 = 100, waren in Maart 1930

voor arbeidersgezinnen 92.2 (tegen 94.8 in December jl. en 95.4 in Maart 1929 en

voor gezinnen van meergegoeden 93.5 (tegen resp. 95.6 en 95.5).

Bij de artikelen, die aan seizoensinvloeden onderhevig zijn en die bij de vorige kwartalen hun stempel op het indexcijfer drukten, doet zich, met name bij melk, kaas, eieren, aardappelen en groenten, thans het verschijnsel voor, dat de loop der prijzen van December tot Maart een andere is dan het de laatste jaren het geval is geweest. Zoo waren de prijzen van melk en eieren vrij veel meer beneden die van December dan die van Maart 1929 beneden December 1928 (de uitgave per gezinseenheid per week was resp. 10 en 5 ct. minder tegen 6 en 1½ ct. toen), doch zijn die van aardappelen en groenten veel minder toegenomen dan verleden jaar (resp. 1 en 1½ ct. tegen 11 en 12½ ct. per gezinseenheid per week). Voor groenten is dat het gevolg van de lage prijzen in December jl.

Onder de overige artikelen, die niet onbelangrijk tot de daling hebben bijgedragen, zijn te noemen: visch (als gevolg der hooge prijzen in December jl.), suiker (tengevolge van de verlaging van den accijns, welke op 1 Februari jl. is ingegaan); voorts brood, beschuit en koek, grutterswaren, kleding (alleen voor de arbeidersgezinnen) en schoeisel, en in mindere mate de rubrieken kaas, vleesch (ondanks de prijsverhooging van bevroren rundvleesch sedert 1 Januari jl.), kruidenierswaren (alleen echter voor de arbeidersgezinnen tengevolge van prijsvermindering uitsluitend van de goedkoopere soorten koffie en thee), woninginrichting en huisraad, toilet-, waschen schoonmaakartikelen (alleen voor meergegoeden).

De huishuur vertoont een stijging bij de arbeidersgezinnen en een daling bij de beter gesitueerden. Met het oog op de bewerking van dit indexcijfer is wederom, evenals bij den aanvang van voorgaande jaren, door den Woningdienst een onderzoek ingesteld naar den stand der huren. Het betrof ditmaal 2424 arbeiderswoningen en 306 woningen van meergegoeden (in totaal dus 2730), zoowel oud- als nieuwbouw, in verschillende stadsdeelen, behorende tot verschillende huurgroepen, zoodat het evenals de vroegere een waarborg geeft, dat de uitkomsten representatief zijn voor het huurpeil in de geheele stad. Volgens deze

uitkomsten is er voor arbeiderswoningen een huurstijging van 8.9 pCt. sedert 1923—'24 (tegen 7.4 pCt. in Januari 1929 en 3.9 pCt. bij de Woningtelling van November 1925) en voor woningen van meergegoeden een van 4.6 pCt. (tegen 5.5 pCt. resp. 3.4 pCt.). Sedert verleden jaar is dus de algemeene stand der woninghuren bij de beter gesitueerden verbeterd, bij de arbeiderswoningen wederom hooger geworden. Dit is het gevolg van het feit, dat de huren van nieuw-

gebouwde woningen in het afgelopen jaar algemeen iets zijn teruggelopen, doch bij de beter gesitueerden meer dan bij de arbeiders, terwijl bovendien het aantal dezer nieuwe woningen bij de meergegoeden relatief grooter is dan bij de arbeiderswoningen.

Op de basis van de prijzen voor den oorlog = 100 bedroegen de indexcijfers in Maart 1930:
voor arbeidersgezinnen 162.8,
voor gezinnen van meergegoeden 165.0.

	Arbeidersgezinnen. Gemiddelde inkomsten f 1902 per gezin.			Gezinnen v. meergeg. Gemiddelde inkomsten f 8527 per gezin.		
	Voe- ding ¹⁾	Rest ²⁾	Totaal	Voe- ding ¹⁾	Rest ²⁾	Totaal
Gemidd. uitgave p. gezinseenheid ³⁾ in centen gedurende het jaar 1 Oct. 1923-30 September 1924.	493	608½	1101	925½	2900	3825½
Bedragen in centen, welke per gezinseenheid zouden zijn uitgegeven, indien besteed aan hetzelfde als in het jaar 1 Oct. '23-30 Sept. '24 in:						
Maart 1928....	467	588½	1057	876	2792½	3668½
Juni 1928....	476½	588	1055½	3803	12851	16654
Sept. 1928....	465	589½	1064½	3797	12850	16647
Dec. 1928....	460½	586½	1047½	3823	12347	16670
Maart 1929....	456½	592½	1049	3756	12833	16589
Juni 1929....	463	590	1053	3936	12832	16768
Sept. 1929....	448	591½	1039½	3750	12812	16562
Dec. 1929....	455	590½	1045½	3797	12806	16603
Maart 1930....	427½	589	1016½	3513	12734	16247

¹⁾ Brood, beschuit, koek, grutterswaren, melk, kaas, eieren, vleesch, visch, vetten, suiker, andere kruidenierswaren, aardappelen, groenten, fruit, dranken, maaltijden buitenshuis bereid, berek. voed. vacantie buiten A'dam.

²⁾ Kleeding, schoeisel, huishuur, brandstof, gas, electriciteit, toilet-, wasch-, schoonmaakartikelen, woninginrichting huisraad, fondsgelden, contributie, periodieken, rooken, ontspanning, spoor, tram, diversen (incl. hulp in de huishouding).

³⁾ De herleiding tot gezinseenheden geschiedt aldus, dat de man geldt voor 1, de vrouw voor 0,9, een kind in het eerste levensjaar voor 0,15, in het tweede voor 0,2, in het derde voor 0,3 volwassene en zoo geleidelijk opklimmende met 0,05 voor elk leeftijdsjaar.

⁴⁾ Voor de arbeidersgezinnen hebben de cijfers betrekking op wekelijksche uitgaven; voor de gezinnen van meergegoeden op maandelijksche uitgaven.

Alleen van de gegevens over 1927 zijn de cijfers voor de laatstgenoemde gezinnen berekend op basis van de wekelijksche uitgaven.

Maanden	Indexcijfers voor arbeidersgezinnen op de basis van		Indexcijfers voor gezinnen v. meergegoeden op de basis van	
	de periode 1911/13=100	de periode 1 Oct. 1923-30 Sept. 1924 = 100	de periode 1911/13=100	de periode 1 Oct. 1923-30 Sept. 1924 = 100
1911/13	100		100	
Mrt. 1920	213,7		198,3	
Dec. 1920	221,6			
Juni 1921	207,9			
Dec. 1921	190,4			
Juni 1922	186,8			
Dec. 1922	176,3			
Juni 1923	173,5			
Dec. 1923	177,6			
Mrt. 1924	179,1			
Juni 1924	173,3	176,6	176,5	100
Sept. 1924	176,3			
Dec. 1924	180,8			
Juni 1925	179,1			
Dec. 1925	177,2			
Juni 1926	170,9	96,8	171,7	97,3
Dec. 1926	167,8	95,0	169,5	96,1
Juni 1927	167,4	94,8	168,9	95,7
Dec. 1927	169,5	96,0	169,3	95,9
Juni 1928	170,4	96,5	170,5	96,6
Dec. 1928	167,9	95,1	169,4	96,0
Juni 1929	169,0	95,7	170,7	96,7
Sept. 1929	166,7	94,4	168,2	95,3
Dec. 1929	167,4	94,8	167,7	95,6
Mrt. 1930	162,8	92,2	165,0	93,5

INGEZONDEN STUKKEN.

GELDPROBLEMEN IN SURINAME.

Mr. A. van Traa, Directeur-Voorzitter van de Surinaamsche Bank te Paramaribo schrijft ons:

In het nummer van 2 April 1930 van Ec.-Stat. Berichten geeft Prof. G. M. Verrijn Stuart eenige opmerkingen naar aanleiding van een door mij in „de West” van 14 Januari gegeven meening over het artikel „Geldproblemen in Suriname” van denzelfden schrijver in Ec.-Stat. Berichten van 4 December 1929.

In mijn artikel in „De West” betoogde ik, dat de uitzonderlijke aard van den werkring der Surin. Bank (een werkring overigens, die reeds vanaf de oprichting aldus geregeld is en door de Surin. Bankwet 1928 opnieuw als voor Suriname noodig en nuttig gesanctionneerd is) en de economische structuur van Suriname een verdragenden invloed moesten oefenen op de werkzaamheid van de door Prof. V. S. in zijn artikel van 4 December aangegeven middelen van redres bij verstoring van de wisselkoersen en dat in verband daarmee moeilijkheden die, bij toepassing van die middelen, elders zouden kunnen worden vermeden, in Suriname niet altijd zouden kunnen worden voorkomen.

De wijze, waarop op dit betoog door den Hooggeleerden schrijver wordt gereageerd, doet eigenaardig aan.

Inplaats toch aan te toonen, dat de door mij in het geding gebrachte factoren nimmer tot vertraging van de werkzaamheid der door hem aanbevolen middelen zullen behoeven te leiden en dus evenmin aanleiding tot moeilijkheden zullen kunnen geven, wordt thans, naast de in zijn artikel van 4 December reeds geponeerde en thans weer herhaalde stelling, dat de politiek der Surin. Bank uit een oogpunt van liquiditeit te wenschen overlaat, de nog scherper stelling geponeerd, dat deze instelling haar taak van circulatiebank achterstelt (cursiveering van den schrijver) bij die van hypotheekbank, voorschotbank en wat dies meer zij.

Het komt mij hoogst wenschelijk voor, dat Prof. V. S. deze stellingen eens nader zou willen motiveeren, waar de door de Surin. Bank gepubliceerde cijfers, die ik als aan Z.H.Gel. bekend mag veronderstellen, daarvoor m.i. geen grond geven.

Immers uit die cijfers blijkt, dat de Bank van de haar door de Surin. Bankwet 1928, verleende bevoegdheid tot het uitzetten van gelden op hypotheek voor minder dan 50 pCt. heeft gebruik gemaakt, een omstandigheid die n.h.v. toch weinig aanleiding kan geven voor de bewering dat zij haar primaire taak bij die van hypotheekbank ten achter stelt. En overigens moge ik verwijzen naar de grafiek van de bankbiljettencirculatie, als Bijlage III gepubliceerd in het verslag der Bank over 1928 en naar den weekstaat, afgedrukt in het nummer van 2 April van Ec.-Stat. Berichten, het nummer dus waarin de geleerde schrijver zijn critiek op het bankbeleid oefent.

Uit een en ander blijkt, dat de circulatie, die van 1914 tot 1920 van f 1.100.000 tot f 2.500.000 gestegen was, op 2 Maart 1929 tot f 1.675.000 gedaald was en op 1 Maart 1930 f 1.543.000 bedroeg, nadat een week tevoren zelfs het cijfer van f 1.287.000 was bereikt.

Wijzen deze cijfers soms op onvoldoende liquiditeitspolitiek of een achterstellen van de taak van circulatiebank bij die van „hypotheekbank, voorschotbank en wat dies meer zij”?

En misschien wil de Hooggeleerde schrijver dan tevens eens aantonen welke „opvattingen op het stuk van bankpolitiek, die elders verworpen worden” in de West nog gehandhaafd worden?

Wiesbaden, 10 Mei 1930.

* * *

Naschrift. Wanneer Mr. Van Traa bij het schrijven van zijn niet zeer prompte reactie op dezerzijdsche beschouwingen de moeite had genomen om nog eens nauwkeurig te herlezen, wat wij schreven in het nummer van 4 December van dit weekblad en wat hij zelf daartegen heeft aangevoerd in het nummer van „De West” van 17 Januari, zoo zou de geachte inzender bemerkt hebben, dat hij ons stellingen toeschrijft, die niet dezerzijds, doch door hem zelf werden geponoerd.

Den 4den December schreven wij naar aanleiding van de destijds in de pers ter sprake gebrachte moeilijkheden in het bedrijf der Surinaamsche Bank, dat deze moeilijkheden bij een goed bankbeleid, gericht op voldoende liquiditeit, slechts van tijdelijken aard konden zijn, en dat bij verstoring van de betalingsbalans inkrimping van verleende credieten het aangewezen middel was om de situatie tot oplossing te brengen. De toepassing van dit middel veronderstelt natuurlijk, dat de betrokken circulatiebank er niet tegen opziet, om zoo noodig een belangrijk deel van hare uitzettingen te laten afloopen. De vraag, hoe het destijds met de positie van de S. B. gesteld was, hebben wij in het midden gelaten. Ons betoog kwam dus slechts hierop neer, dat, indien de S. B. voldoende liquide was en zich bereid zou toonen tot credietrestrictie over te gaan, aan de in de pers besproken moeilijkheden zonder bezwaar het hoofd geboden zou kunnen worden.

Wat maakt nu Mr. Van Traa hiervan in zijn hierboven afgedrukt stukje? Niet meer of minder, dan dat wij reeds den 4den December geponoerd en op 2 April slechts herhaald zouden hebben, dat de liquiditeitspolitiek der S. B. te wenschen zou hebben gelaten. Wanneer de geachte inzender intusschen onze beide stukjes eens legt naast zijn eigen artikel in „De West”, zoo zal hij zien, dat hij het zelf is geweest, die met prijzenswaardige openhartigheid het een en ander heeft medegedeeld over de liquiditeitsbeginselen van de S. B., en dat het juist tegen zijne eigen uitlatingen is geweest, dat dezerzijds bezwaren werden naar voren gebracht, bezwaren, welke wij ten volle moeten handhaven.

Mr. Van Traa toont zich verontwaardigd over de opvatting, dat de S. B. de vervulling van haar taak als circulatiebank zou hebben achtergesteld bij die van de andere functies, welke hij in zijn artikel in „De West” heeft vermeld.

Ook hier moet ik den geachten inzender den raad geven om zijn eigen beschouwingen in „De West” eens zorgvuldig na te lezen. In bedoeld artikel toch gaf Mr. Van Traa toe, dat het theoretisch juist is om aan eene circulatiebank eischen van groote liquiditeit te stellen, doch dat het geen zin heeft om zulke elders gemotiveerde eischen ook voor het bedrijf van de S. B. te doen gelden. Deze laatste toch is in Suriname de eenige bankinstelling en het laat zich niet vermijden, dat er zich onder de uitzettingen van de S. B. een aantal zullen bevinden, die in de portefeuille van eene circulatiebank niet thuis behooren, doch in die van een handelsbank, hypotheek- of voorschotbank.

Het blijkt dus, dat de uitzettingen van de S. B. niet geheel voldoen aan de eischen van liquiditeit, die aan eene circulatiebank gesteld mogen worden. Nu is geen enkele bank gedwongen, ook de S. B. niet, tot credietverleening, wanneer deze om redenen van liquiditeit minder gewenscht is. Gaat zij er niettemin toe over dergelijke credieten te verleen, zulks met de bedoeling „het land tot nut te zijn”, zoo blijkt daaruit, dat zij dit nut van grooter beteekenis acht dan de zorg voor die mate van liquiditeit, die voor eene

circulatiebank als zodanig vereischt is. Hetgeen teekent, dat zij de vervulling van haar taak als circulatiebank achterstelt bij die van de andere door Mr. Van Traa genoemde functies.

Wat Mr. Van Traa schrijft over den ook ons bekenden omvang van de hypothecaire uitzettingen der S. B., gaat geheel langs ons betoog heen. Wij hebben niet geschreven, dat het gebrek aan liquiditeit bij de S. B., waarvan Mr. Van Traa melding maakt, alleen te wijten zou zijn aan hare hypotheeken, al zal deze uitzetting in de gegeven omstandigheden niet zeer wenschelijk zijn. Toen Mr. Van Traa in „De West” over de gestie der S. B. schreef, vermeldde hij o.m. hare functie als hypotheekbank; zijn gedachtengang volgende, hebben wij dat eveneens gedaan. Ook al is de Bank lang niet tot de wettelijke limite gegaan, zoo volgt daaruit toch nog allerminst, dat zelfs een meer beperkt bedrag aan hypotheeken onder alle omstandigheden gewenscht zou zijn.

De bankbiljettencirculatie geeft van de positie der S. B. in den West slechts een onvolledig beeld. Ook met de andere schulden dient rekening te worden gehouden. In de laatste 1½ jaar zijn de uitzettingen van de Bank in Suriname niet verminderd, doch gestegen, en, hoewel de biljettencirculatie laatstelijk eenigszins is afgenomen, stegen de andere verplichtingen van de Bank, eerst de Diverse Rekeningen, en later vooral ook de schuld aan het Gouvernement. De volgende cijfers geven daarvan een beeld. Het jaarver-

Activa (in duizenden guldens).

	Disconto's	Beleeningen	Wissels, buit. Sur. betaalbaar	Hypotheken	Munt en Muntmateriaal	Div. Rek.	Beschikbaar Metaalsaldo
5 Jan. '29	1.058	1.438	6	234	786	349	302
1 Juni „	973	1.665	100	237	840	315	358
31 Dec. „	1.077	1.699	—	192	741 ¹	602	- 8
4 Jan. '30	1.068	1.714	74	192	710 ¹	515	-35
11 „ „	1.069	1.707	53	190	680 ²	523	-40
18 „ „	1.069	1.697	10	190	672 ²	548	-28
25 „ „	1.065	1.703	27	190	860 ²	541	143
1 Feb. „	1.069	1.738	4	190	915 ²	459	191
8 „ „	1.065	1.738	3	189	891 ²	458	196
15 „ „	1.063	1.741	76	189	891 ²	372	205
22 „ „	1.065	1.752	12	189	845 ²	376	169
1 Mrt. „	1.078	1.753	31	189	806 ²	391	117
8 „ „	1.042	1.738	11	189	980 ²	397	145
15 „ „	1.050	1.728	67	188	946 ²	407	114
22 „ „	1.046	1.730	15	188	921 ²	392	129
29 „ „	1.035	1.725	42	187	910 ²	381	107
5 Apr. „	1.053	1.766	1	176	843 ²	397	73
12 „ „	1.051	1.761	85	176	828 ²	393	58
19 „ „	1.014	1.753	48	176	1.024 ²	479	192

Passiva.

	Bankbilj. in omloop	Rek.-Crt. Saldi en andere i/d. Kolonie opeischb. vord.	Gouvernement	Div. Rek.
5 Jan. 1929	1.649	721	50	451
1 Juni „	1.685	660	65	720
31 Dec. „	1.726	644	124	953
4 Jan. 1930	1.702	656	124	757
11 „ „	1.508	655	239	747
18 „ „	1.468	626	239	787
25 „ „	1.449	617	325	953
1 Febr. „	1.647	591	175	987
8 „ „	1.501	600	215	1.008
15 „ „	1.310	639	285	1.050
22 „ „	1.287	643	325	1.001
1 Maart „	1.543	653	100	979
8 „ „	1.515	628	640	612
15 „ „	1.450	682	640	632
22 „ „	1.303	596	740	620
29 „ „	1.478	700	500	655
5 April „	1.493	527	550	617
12 „ „	1.386	630	550	630
19 „ „	1.340	584	850	636

¹⁾ f 100.000,— in Nederland; ²⁾ f 9.500,— door de S. B. gekocht goud. ³⁾ f 100.000,— in Nederland.

slag der S.B. zal hieromtrent vermoedelijk nog wel nadere inlichtingen verstrekken.

Tenslotte de vraag, welke verkeerde beginselen in den West nog gehandhaafd zouden worden. Hierop kan ons antwoord kort zijn. Nimmer hoorden wij, dat het eene verstandige politiek voor eene circulatiebank is om liquiditeitseischen, welker theoretische juistheid wordt erkend, in de praktijk terzijde te stellen.

G. M. V. S.

INTERNATIONALE LOONSVERGELIJKING.

Mr. P. Loosjes te 's-Gravenhage schrijft ons:

Eerst kort geleden nam ik kennis van het ingezonden stuk van den heer J. W. Nixon in het nummer van 16 April naar aanleiding van mijn artikel over bovenstaand onderwerp in het nummer van 5 Maart.

Het wedérwoord van den heer Nixon geeft mij aanleiding het volgende op te merken.

De waarde van het geldloon — het werkelijke loon — van den arbeider in een land wordt bepaald door de kosten van het levensonderhoud in dat land. Ten behoeve van de vergelijking van de werkelijke loonen in eenzelfde land op verschillende tijdstippen herleidt men dan ook de geldloonen op die tijdstippen met de indexcijfers der kosten van het levensonderhoud.

De vergelijking van de waarde der loonen in twee landen kan dus geschieden door vergelijking van het aantal malen, dat het loon in het eene en het loon in het andere land de kosten van het levensonderhoud dekt. Als het loon van den Amerikaanschen arbeider en dat van den Indischen koelie elk tweemaal zoo groot is als de kosten van het levensonderhoud in het betrokken land, blijkt daaruit, dat de waarde van het geldloon, het werkelijke loon, voor beide arbeiders dezelfde is en dat elk van beiden *in zijn land* even goed betaald wordt.

Een berekening van de verhouding der werkelijke loonen in twee landen, waarbij uitgegaan wordt van dezelfde verbruikshoeveelheden, is in verband met het voorafgaande in beginsel onjuist: de verbruikshoeveelheden van het eene land kunnen niet dienen voor de vaststelling van het werkelijke loon in het andere. Het heeft bovendien geen zin, als steunende op iets ondenkbaars, om na te gaan wat de waarde zou zijn van het loon, dat de arbeider in een zeker land verdient, indien hij in een ander land leefde. In dat geval toch zou hij het loon van dit andere land ontvangen en niet dat van het land, waar hij thans werkt.

Uit het feit, dat voor vergelijking van de werkelijke loonen *in hetzelfde land* op twee tijdstippen herleiding plaats vindt met de cijfers van dezelfde kosten van het levensonderhoud, volgt geenszins, dat men voor een dergelijke vergelijking tusschen twee landen van dezelfde verbruikshoeveelheden kan uitgaan.

De fout, die bij de dezerzijds gevolgde wijze van berekening ontstaat, doordat niet alle kosten van het levensonderhoud in de berekening zijn betrokken, is stellig minder groot dan die, welke gemaakt wordt door voor twee landen van dezelfde verbruikshoeveelheden uit te gaan. Zij kan bovendien worden gecorrigeerd door het voor elk in de vergelijking betrokken land verkregen bedrag der gedeeltelijke kosten van het levensonderhoud te wegen in verband met het in de berekening betrokken deel der totale kosten van het levensonderhoud.

Wat de berekening van het gemiddeld loon aangaat, is het mijn bedoeling, dat een gemiddelde van de loonen voor alle beroepen en alle steden in een land te zamen worde vastgesteld. Hierdoor toch voorkomt men het minder gewenschte berekenen van een gemiddelde uit gemiddelden.

De mededeeling van den heer Nixon, dat het aantal in de berekening betrokken beroepen in alle vier steden nagenoeg hetzelfde zou zijn, lijkt mij minder

juist: bij de berekening van October 1929 bedroeg het voor de vier steden onderscheidenlijk 17, 16, 24 en 30 en bij die van April 1930 onderscheidenlijk 17, 25, 26 en 30.¹⁾

's-Gravenhage, 15 Mei 1930.

¹⁾De discussie wordt hiermede gesloten. (Red.)

BOEKAANKONDIGING.

A. W. Quint: *Internationaal Rivierenrecht betreffende gebruik tot andere doeleinden dan de scheepvaart*. Acad. Proefschrift, Leiden 1930.

Neemt men in aanmerking, dat wellicht voor geen ander land ter wereld het internationaal rivierenrecht van zooveel belang is als voor Nederland, dan is onze litteratuur daaromtrent opvallend weinig omvangrijk. Des te meer is het verheugend, dat, voor de tweede maal in betrekkelijk korten tijd, een proefschrift aan deze materie gewijd is.

Te eerder mag men zeggen, dat de schrijver van deze dissertatie met haar publicatie een nuttig werk heeft verricht, omdat hij zich op een nog onontgonnen terrein heeft bewogen. Al te lang is het gewoonte geweest, het rivierenrecht uitsluitend te bezien van uit het oogpunt van het scheepvaartbelang, „gaande de belangen van de scheepvaart uiteraard boven alle andere”. De strooming om het scheepvaartbelang, in verhouding tot andere, tot normaler proporties terug te brengen is nog van jongen datum. In het proefschrift van den heer Quint wordt terecht de aandacht gevraagd voor dit nieuwe, maar zeer belangrijke, verschijnsel.

Om van de oplossingen bij conflicten tusschen het scheepvaartbelang en andere bij een rivier betrokken belangen, en van zulke andere belangen onderling, een overzicht te kunnen geven, was een uitgebreide bronnenstudie noodig. Op verdienstelijke wijze heeft de schrijver zich van die taak gekweten en aan wie zich op de hoogte wil stellen van de ontwikkeling van het rivierenrecht op dit nieuwe terrein zij lezing van het werk van den heer Quint ten zeerste aanbevolen.

Door op het nieuwe van de door hem behandelde stof sterk den nadruk te leggen is de schrijver er wellicht toe gekomen, den samenhang met het reeds bestaande rivierenrecht eenigszins uit het oog te verliezen, die toch in sterke mate aanwezig is. Ook al beschouwt men een internationale rivier niet meer uitsluitend uit het oogpunt van het scheepvaartbelang, de denkbeelden van een belangengemeenschap tusschen de oeverstaten en van een beperking van het beschikkingsrecht van ieder dier oeverstaten voor zich, voor het rivierenrecht van zoo veel gewicht, behouden ten volle hun waarde, gelijk de heer Quint trouwens aantoot. Oud en nieuw is hier moeilijk te scheiden. Zoo vertoont bijv. de thans actueele Maasquaestie, naast verschilpunten, ook overeenkomst met de sedert lang niet meer actueele quaestie van de afsluiting van de Schelde. Het internationaal rivierenrecht is reeds tamelijk ontwikkeld en door aansluiting te zoeken bij het bestaande recht wordt het gemakkelijker om op het nieuwe terrein den weg te vinden. Door de quaesties van wateronttrekking e.d., waaromtrent het recht nog zeer weinig ontwikkeld is, geheel op zichzelf te beoordeelen, tast men noodeloos eenigszins in het duister rond.

Men vergeeft dit den schrijver evenwel gaarne: zijn werk is, zooals het daar ligt, reeds omvangrijk en belangwekkend genoeg.

Voor Nederlandsche lezers speciaal van belang is het uitvoerige hoofdstuk, waarin quaesties worden besproken, bij welke Nederlandsche rivieren betrokken zijn.

J. ZAAIJER.

MAANDCIJFERS.

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Guldens)

	April 1930	Sedert 1 Januari 1930	Overeenkomstige periode 1929
Directe belastingen.			
Grondbelasting	2.221.764	7.691.091	6.207.148
Personeele belasting ..	582.827	5.420.678	4.653.228
Inkomstenbelasting ..	10.926.867	31.529.533	32.423.382
Vermogensbelasting ..	1.819.041	5.761.959	5.304.463
Dividend- en tantieme-belasting	1.820.704	4.115.495	4.835.608
Invoerrechten.	5.833.129	23.701.799	21.826.698
Statistiekrecht.	342.326	1.412.552	1.478.666
Accijnzen.			
Zout	184.030	827.395	616.741
Geslacht	1.007.117	3.998.330	3.699.366
Wijn	50.329	705.936	717.769
Gedistilleerd	2.862.154	11.763.799	11.262.876
Bier	1.307.112	4.534.934	4.241.556
Suiker	3.802.008	16.379.620	14.981.549
Tabak	2.184.997	9.343.604	8.546.433
Belasting op gouden en zilveren werken	91.899	353.661	333.511
Indirecte belastingen.			
Zegelrechten	12.348.597 ^a	8.959.734 ^a	9.392.002
Registratierechten	2.159.666	10.101.143	13.269.360
Successierechten	4.060.728	15.853.570	14.531.751
Domeinen, wegen en vaarten.	182.565	1.910.074	1.173.596
Staatsloterij.	24.338	217.737	217.723
Loodsgelden.	333.696	1.654.411	1.556.161
Totaal-Generaal.	44.145.894	169.237.049	161.269.546

¹⁾ Hieronder begrepen f 476.903 wegens zegelrecht van nota's van makelaars en commissionairs in effecten, enz. (Beursbel.). ²⁾ Id. f 1.731.810. ³⁾ Id. f 2.901.885.

HEFFINGEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	April 1930	Sedert 1 Januari 1930	Overeenkomstige periode 1929
Verdedigingsbelast. I	2.076.970	6.788.939	6.204.667
Verdedigingsbelast. II	3.682.036	11.718.338	11.051.611
Opcenten:			
Grondbelasting	446.081	1.547.547	1.246.793
Personeele belasting ..	108.986	1.061.583	988.747
Inkomstenbelasting ..	—	3.329	278.838
Vermogensbelasting ..	1.021.365	3.239.682	2.952.257
Dividend- en tantieme-belasting	600.852	1.358.113	1.595.750
Accijns op Suiker	87.298	2.007.970	2.996.310
„ „ Wijn	10.066	141.186	143.554
Gedistilleerd	286.216	1.176.379	1.126.284
Zegelrecht van buitl. eff.	191.250	476.986	427.696
Totaal.	8.511.100	29.520.052	29.012.507

HEFFINGEN VOOR HET WEGENFONDS.

	April 1930	Sedert 1 Januari 1930	Overeenkomstige periode 1929
Wegenbelasting	3.641.388	5.058.111	4.466.614
Rijwiabelasting	54.717	121.293 ¹⁾	55.945
Totaal.	3.696.105	5.179.404	4.522.559

¹⁾ 90 % der werkelijke opbrengst; art. 39 der Wegenbel.wet.

SPLITSING VAN DE OPBRENGST DER GROND-, PERSONEELE-, INKOMSTEN- EN VERMOGENSBELASTING SEDERT 1 JANUARI 1930.

Dienstjaren	Grondbelasting	Personeele belasting	Inkomstenbelasting	Vermogensbelasting
1927/28	—	—	147.202	501
1928/29	4.297	74.615	785.316	130.213
1929/30	4.126.781	4.220.002	33.597.015	5.631.245
1930, 31	3.560.013	1.126.061	—	—
Totaleen ..	7.691.091	5.420.678	34.529.533	5.761.959

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTOS.

Ned. Disc. Wissels. 3	25 Mrt.'30	Zwits. Nat. Bk. 3	3 Apr.'30
Bel. Binn. Eff. 4	7 Mrt.'30	N. Bk. v. Denem. 4	3 Mei '30
Bk. Vrsch. in R.C. 4	7 Mrt.'30	Zweedsche Rbk 3	2 Apr.'30
Javasche Bank	4 1/2 10 Mrt.'30	Bank v. Noorw.	4 1/2 20 Mrt.'30
Bank van Engeland 3	1 Mei '30	Bk. v. Tsjecho-slowakije	5 8 Mrt.'27
Duitsche Rijksbank	4 1/2 20 Mei '30	N. Bk. v. O'rijk. 6	21 Mrt.'30
Bank v. Frankrijk. 2 1/2	1 Mei '30	N. Bk. v. Hong. 6	28 Mrt.'30
Belgische Nat. Bnk. 3	30 Apr.'30	Bank v. Italië. 5 1/2	19 Mei '30
Fed. Res. Bank N.Y. 3	1 Mei '30	Z.-Afr. Res. bnk 6	17 Aug.'29
Bank van Spanje..	5 1/2 19 Dec.'28		

OPEN MARKT.

	1930				1929	1928	1914
	17 Mei	12/17 Mei	5/10 Mei	28 April 3 Mei	13/18 Mei	14/19 Mei	20/24 Jul
Amsterdam							
Partic.disc.	2 3/16	2 1/8-1/4	2 5/16-3/16	2 5/8-7/8	5 1/4-3/8	4 3/16-1/4	3 1/8-3/16
Prolong.	2 3/4	2-3/4	2 3/4-3 1/4	3 1/4-3 1/2	5 1/2-6	4-1 1/2	2 1/4-3 1/4
Londen							
Daggeld...	1 1/2-2	1 1/2-2 1/4	1 1/4-2	1-2 1/2	3 1/2-5 1/2	2 1/2-4 1/2	1 3/4-2
Partic.disc.	2 3/16	2 1/8-3/16	2 3/32-3/32	2 1/16-7/16	5 3/32-3/16	3 3/16-4 1/16	2 1/4-3 1/4
Berlijn							
Daggeld...	2 1/2-3 1/2	1 1/2-3 1/2	2-6 1/2	4-8	8 1/2-11 1/2	4 1/2-8	—
Partic.disc.	—	—	—	—	—	—	—
30-55 d...	3 7/8	3 7/8	4-1 1/8	4 1/8-3/8	7 1/2	6 1/2-3 1/4	—
56-90 d...	3 7/8	3 7/8	4-1 1/8	4 1/8-3/8	7 1/2	6 1/2-3 1/4	2 1/8-1 1/2
Waren-wchsel.	4 1/4	4 1/4	4 1/4-1/2	4 1/2-3/4	8 1/2-3/4	6 1/4-7	—
New York							
Daggeld 1)	3-1 1/4	3-1 1/4	3-1 1/4	3-4 1/4	6-15 1/4	5 1/2-6 1/4	1 3/4-2 1/2
Partic.disc.	2 3/8	2 3/8	2 3/8-3/4	2 3/4-3 1/8	5 3/4	4 1/4	—

¹⁾ Koers van 16 Mei en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York ^{*)}	Londen ^{*)}	Berlijn ^{*)}	Parijs ^{*)}	Brussel ^{*)}	Batavia ¹⁾
13 Mei 1930	2.48 1/16	12.08 5/8	59.34	9.75	34.72	100 1/16
14 „ 1930	2.48 3/4	12.08 7/8	59.36 1/2	9.76	34.72 1/2	100 1/16
15 „ 1930	2.48 1/16	12.08 1/8	59.34 1/2	9.76	34.72	100 1/16
16 „ 1930	2.48 1/16	12.08 1/2	59.33	9.76	34.71 1/2	100 1/16
17 „ 1930	2.48 3/4	12.08 3/4	59.34	9.76	34.71 1/2	100 1/16
19 „ 1930	2.48 13/16	12.09	59.34 1/2	9.75 1/2	34.72 1/2	100 1/16
Laagste d.w. ¹⁾	2.48 1/2	12.07 1/2	59.30	9.74 1/2	34.68	99 15/16
Hoogste d.w. ¹⁾	2.48 13/16	12.09	59.37	9.76 1/4	34.74	100 1/16
12 Mei 1930	2.48 3/8	12.07 7/8	59.32 1/2	9.75	34.69 1/2	100 1/16
5 „ 1930	2.48 3/8	12.07 7/8	59.30	9.75	34.66	100 1/16
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland ^{*)}	Weenen ^{*)}	Praag ^{*)}	Boekarest ¹⁾	Milaan ^{**)}	Madrid ^{**)}
13 Mei 1930	48.11	35.07 1/2	7.36 1/2	1.49	13.03 1/2	30.35
14 „ 1930	48.10	35.07 1/2	7.36 3/8	1.49	13.05 1/2	30.35
15 „ 1930	48.11	35.07 1/2	7.37 1/2	1.49	13.04 1/2	30.34
16 „ 1930	48.09	35.07 1/2	7.37	1.49	13.04 1/2	30.39
17 „ 1930	48.11	35.07 1/2	7.37	1.49	—	—
19 „ 1930	48.11	35.10	7.36 1/2	1.49	13.04 1/2	30.39
Laagste d.w. ¹⁾	48.07	35.02 1/2	7.36	1.48	13.02	30.20
Hoogste d.w. ¹⁾	48.13	35.10	7.37 3/4	1.50	13.06	30.55
12 Mei 1930	48.12	35.07 1/2	7.36 1/2	1.49	13.03	30.31
5 „ 1930	48.14 1/2	35.05	7.35 1/2	1.49	13.02	30.69
Muntpariteit	48.—	35.—	7.35	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm ^{*)}	Kopenhagen ^{*)}	Oslo ^{*)}	Helsingfors ¹⁾	Buenos-Aires ¹⁾	Montreal ¹⁾
13 Mei 1930	66.72 1/2	66.52 1/2	66.50	6.26 1/2	95 3/4	2.48 1/2
14 „ 1930	66.72 1/2	66.57 1/2	66.57 1/2	6.26 1/2	95 3/4	2.47 7/8
15 „ 1930	66.70	66.55	66.57 1/2	6.26 1/2	95 7/16	2.48 3/8
16 „ 1930	66.70	66.55	66.55	6.25 1/2	95 3/8	2.48 5/16
17 „ 1930	66.72 1/2	66.55	66.55	6.26 1/2	95 3/4	2.48 1/16
19 „ 1930	66.75	66.55	66.57 1/2	6.25 1/2	95 3/4	2.48
Laagste d.w. ¹⁾	66.65	66.47 1/2	66.47 1/2	6.24 1/2	94 1/2	2.47 1/2
Hoogste d.w. ¹⁾	66.75	66.57 1/2	66.58 1/2	6.27	96	2.48 3/8
12 Mei 1930	66.70	66.50	66.50	6.25 1/2	95 1/2	2.48
5 „ 1930	66.72 1/2	66.50	66.52 1/2	6.25 1/2	96 1/2	2.47 1/2
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	6.26 1/2	105 3/4	2.48 3/4

^{*)} Noteering te Amsterdam. ^{**)} Noteering te Rotterdam.

¹⁾ Particuliere opgave.

²⁾ Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53% en 7.21 1/2%.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
13 Mei 1930	4,85 ^{1/8}	3,92 ^{1/8}	23,86 ^{1/2}	40,22
14 " 1930	4,85 ^{1/8} ₃₂	3,92 ^{1/8}	23,86 ^{1/2}	40,20 ^{1/2}
15 " 1930	4,86 ^{1/16}	3,92 ^{1/8}	23,86 ^{1/2}	40,21 ^{1/2}
16 " 1930	4,86	3,92 ^{1/8}	23,86	40,21 ^{1/2}
17 " 1930	4,86	3,92 ^{1/8}	23,85 ^{1/2}	40,20 ^{1/2}
19 " 1930	4,85 ^{1/32}	3,92 ^{1/8}	23,85 ^{1/2}	40,20
20 Mei 1929	4,85	3,90 ^{1/8}	23,78 ^{1/2}	40,20 ^{1/2}
Muntpariteit	4,8667	3,90 ^{1/8}	23,81 ^{1/2}	40 ^{1/16}

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	3 Mei 1930	10 Mei 1930	12/17 Mei '30 Laagste	17 Mei '30 Hoogste
Alexandrië	Piast p. £	97 ^{1/2}	97 ^{1/2}	97 ^{1/16}	97 ^{1/16}
Athene	Dr. p. £	375	375	374 ^{3/4}	375 ^{3/4}
Bangkok	Sh. p. tical	1/10 ^{3/8}	1/10 ^{1/2}	1/10 ^{1/2}	1/10 ^{1/2}
Budapest	Pen. p. £	27.80 ^{1/2}	27.80	27.78	27.83
Buenos Aires	d. p. \$	43 ^{1/2}	43 ^{1/2}	42 ^{13/16}	43 ^{1/2}
Calcutta	Sh. p. rup.	1/5 ^{56/64}	1/5 ^{27/32}	1/5 ^{13/16}	1/5 ^{53/64}
Constantin	Piast p. £	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong	Sh. p. \$	1/6 ^{1/16}	1/6	1/5 ^{7/16}	1/6 ^{1/4}
Kobe	Sh. p. yen	2/0 ^{1/8}	2/0 ^{25/64}	2/0 ^{11/32}	2/0 ^{25/64}
Lissabon	Escu. p. £	108 ^{1/8}	108 ^{1/8}	108 ^{1/8}	108 ^{1/8}
Mexico ¹⁾	\$ per £	10.25	10.25	10.10	10.35
Montevideo	d. per £	45 ^{1/2}	45 ^{1/2}	45 ^{1/8}	45 ^{1/2}
Montreal	\$ per £	4.86 ^{1/2}	4.87 ^{3/8}	4.86 ^{1/2}	4.87
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	5 ^{7/8}	5 ^{55/64}	5 ^{55/64}	5 ^{7/8}
Shanghai	Sh. p. tael	1/11 ^{3/8}	1/10 ^{9/8}	1/10	1/11
Singapore	id. p. \$	2/34 ^{7/64}	2/34 ^{7/64}	2/34 ^{1/32}	2/34 ^{7/32}
Valparaiso ²⁾	\$ per £	39.93	39.92	39.86	39.91
Warschau	Zl. p. £	43.35 ^{1/2}	43.34 ^{1/2}	43.31	43 ^{7/16}

¹⁾ In het vervolg worden de Mex. \$ niet meer in pence, doch in £ genoteerd. ²⁾ 90 dg.

ZILVERPRIJS

	Londen ¹⁾	N.York ²⁾
12 Mei 1930	19 ^{1/2}	41 ^{5/8}
13 " 1930	19 ^{1/16}	41 ^{1/8}
14 " 1930	19 ^{1/10}	41 ^{1/8}
15 " 1930	19	40 ^{3/4}
16 " 1930	19 ^{1/2}	41 ^{1/8}
17 " 1930	19	40 ^{3/4}
18 Mei 1929	25	53 ^{1/8}
27 Juli 1914	24 ^{1/16}	59

GOUDPRIJS³⁾

	Londen
12 Mei 1930	84/11 ^{3/8}
13 " 1930	84/11 ^{3/8}
14 " 1930	84/11 ^{3/8}
15 " 1930	84/11 ^{1/2}
16 " 1930	84/11 ^{1/2}
17 " 1930	84/11 ^{1/2}
18 Mei 1929	84/11 ^{1/2}
27 Juli 1914	84/11

¹⁾ In pence p. oz. stand. ²⁾ Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. ³⁾ In sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	7 Mei 1930	15 Mei 1930
Saldo bij de Ned. Bank	f 13.562.982,39	f 21.412.823,64
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	151.697,57	627.338,66
Voorschot op ult. April (resp. Mrt.) '30 a. de gem. op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en ope. op de Rijksinkomstenbelasting	34.273.786,11	30.496.961,25
Voorschotten aan Ned.-Indië	45.524.191,08	48.224.441,86
Id. aan Suriname	11.241.797,27	11.157.000,27
Id. aan Curaçao	1.947.240,96	2.318.278,03
Kasvord. weg. creditverst. a. h. buitenl.	113.179.339,11	111.690.012,66
Daggeldleeningen tegen onderp.	13.000.000,—	17.250.000,—
Saldo der postrekepingen van Rijks-comptabelen	25.028.023,11	19.011.309,16
Vordering op het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds ¹⁾	—	—
Vordering op andere Staatsbedrijven ¹⁾	13.731.318,75	13.554.581,81
Verplichtingen.		
Voorschot door de Nederl. Bank ingev. art. 16 van haar octrooi verstrekt	—	—
Voorschot door de Ned. Bank inrek. courant verstrekt	—	—
Schatkistbiljetten in omloop	f 132.698.000,—	f 132.541.000,—
Schatkistpromessen in omloop	56.430.000,—	51.330.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank	—	—
Daggeldleeningen	—	—
Zilverbons in omloop	6.633.355,50	6.434.466,—
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. ¹⁾	232.916,67	5.111.380,30
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. ¹⁾	46.781.358,29	39.526.096,87
Id. aan andere Staatsbedrijven ¹⁾	—	—
Id. aan diverse instellingen ¹⁾	8.452.568,74	8.471.195,50

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	10 Mei 1930	17 Mei 1930
Vorderingen:		
Saldo bij 's Rijks kas	—	—
Saldo bij de Javascas Bank	—	—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas	f 47.975.000,—	f 48.211.000,—
Schatkistpromessen	—	—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	—	39.056.000,—
Waarvan Muntbiljetten	—	3.007.000,—
Muntbiljetten in omloop	30.512.000,—	30.367.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds	3.261.000,—	3.344.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank	1.021.000,—	1.257.000,—
Voorschot van de Javascas Bank	32.968.000,—	31.333.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 19 Mei 1930

Activa.			
Binnel. Wis-	Hfdbk. f	38.785.628,18	
sels, Prom.,	Bijbnk. "	615.524,69	
enz. in disc.	Ag.sch. "	12.776.071,68	f 52.177.224,55
Papier o. h. Buitenl. in disconto			"
Idem eigen portef.	f	236.721.764,—	"
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.			" 236.721.764,—
Beleeningen	Hfdbk. f	29.256.254,25	
incl. vrsch.	Bijbnk. "	9.969.962,95	
in rek.-crt.	Ag.sch. "	52.716.565,73	
op onderp.	f	91.942.782,93	
Op Effecten	f	90.021.921,55	
Op Goederen en Spec.		1.920.861,38	" 91.942.782,93
Voorschotten a. h. Rijk			"
Munten Muntmateriaal			
Munt, Goud	f	64.894.670,—	
Muntmat., Goud		367.021.070,30	
	f	431.915.740,30	
Munt, Zilver, enz.		26.457.824,—	
Muntmat., Zilver			" 458.373.564,30 ¹⁾
Belegging 1/8 kapitaal, reserves en pensioenfonds			" 25.705.212,99
Gebouwen en Meub. der Bank			" 5.200.000,—
Diverse rekeningen			" 39.442.684,22
	f	909.563.232,99	
Passiva.			
Kapitaal	f	20.000.000,—	
Reservefonds		7.106.550,55	
Bijzondere reserve		8.000.000,—	
Pensioenfonds		6.620.139,76	
Bankbiljetten in omloop		815.756.160,—	
Bankassigtiën in omloop		306.384,—	
Rek.-Cour. f Het Rijk	f	16.002.090,90	
saldo's: f Anderen		26.221.884,29	" 42.223.975,19
Diverse rekeningen			" 9.550.023,49
	f	909.563.232,99	
Beschikbaar metaalsaldo	f	114.648.547,06	
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.		286.621.135,—	

¹⁾ Waarvan in het buitenland f 23.890.447,18.
Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Ooud		Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. Metaal-saldo ¹⁾	Dektings perc.
	Munt	Muntmat.				
19 Mei '30	64.895	367.021	815.756	42.530	114.649	53
12 " '30	64.896	367.023	835.180	33.296	109.629	53
5 " '30	64.900	367.023	865.574	13.598	118.157	52
28 April '30	64.910	367.023	829.429	18.873	124.864	54
22 " '30	64.916	367.023	812.804	16.676	123.953	55
14 " '30	64.921	367.023	815.200	18.040	125.308	55
21 Mei '29	66.220	370.805	808.411	20.311	125.999	55
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
19 Mei 1930	52.177	—	91.943	236.722	39.443
12 " 1930	53.429	—	97.026	236.622	45.128
5 " 1930	53.238	—	129.954	224.308	47.368
28 April 1930	52.105	—	93.169	213.210	43.320
22 " 1930	51.647	—	94.744	210.071	35.054
14 " 1930	51.163	—	99.044	209.348	39.443
21 Mei 1929	110.535	—	103.850	152.517	35.882
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

¹⁾ Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 1/8 metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
19 April 1930	924 ²⁾	1.340	584	1.014	479
12 " 1930	728 ²⁾	1.386	630	1.051	393
5 " 1930	743 ²⁾	1.493	527	1.053	397
29 Maart 1930	810 ²⁾	1.478	700	1.035	381
20 April 1929	810	1.495	746	1.006	282
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa. ²⁾ f 100.000 bij de Ned. Bank gedep.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. metaalsaldo
17 Mei 1930	166.400		275.700	45.000	38.120
10 " 1930	168.100		278.400	48.200	37.460
3 " 1930	168.700		272.500	49.100	40.060
19 Apr. 1930	143.882	30.813	271.784	42.758	43.879
12 " 1930	138.888	31.519	276.077	43.282	42.662
5 " 1930	138.815	31.136	269.985	44.078	44.326
29 Mrt. 1930	139.153	29.976	270.248	38.913	45.464
18 Mei 1929	162.203	22.117	305.061	28.689	50.820
19 Mei 1928	174.401	17.885	304.589	43.780	122.910 ²
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
17 Mei 1930		146.100		***	52
10 " 1930		150.700		***	51
3 " 1930		148.300		***	52
19 Apr. 1930	9.081	34.881	62.540	30.697	56
12 " 1930	9.041	35.357	55.409	32.216	53
5 " 1930	8.699	30.870	52.948	40.155	54
29 Mrt. 1930	8.780	31.004	53.621	31.844	55
18 Mei 1929	7.968	25.970	76.105	42.346	55
19 Mei 1928	14.188	17.913	64.941	65.903	55
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa. ²⁾ Basis $\frac{1}{16}$ metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
14 Mei 1930	163.348	356.455	65.929	6.404	10.989
7 " 1930	164.502	358.491	65.082	6.555	9.609
30 April 1930	164.284	358.822	64.520	6.755	9.999
23 " 1930	163.843	362.184	60.703	6.804	10.274
16 " 1930	160.788	361.322	58.501	6.386	10.443
9 " 1930	160.781	359.250	60.579	6.288	11.063
15 Mei 1929	161.861	362.811	58.329	9.586	17.747
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
14 Mei '30	52.793	24.548	58.311	36.457	66.893	56
7 " '30	56.363	18.211	68.534	36.034	66.012	54 ^{19/30}
30 Apr. '30	59.238	21.002	66.162	36.561	65.462	52 ^{20/30}
23 " '30	58.053	17.314	66.011	35.779	61.659	51 ^{20/30}
16 " '30	58.283	14.799	65.816	36.303	59.467	50 ^{18/16}
9 " '30	55.862	15.168	65.251	36.657	61.531	52 ^{1/3}
15 Mei '29	37.817	9.291	61.071	36.079	59.050	55 ^{13/30}
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a.d. Staat
9 Mei '30	42.950	294	6.889	23.870	18.720	2.652	3.200
2 " '30	42.350	287	6.886	23.732	18.743	2.750	3.200
25 Apr. '30	42.351	282	6.902	24.440	18.736	2.592	3.200
18 " '30	42.334	279	6.938	23.520	18.756	2.623	3.200
10 Mei '29	36.525	732	7.988	24.225	18.387	2.415	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ²⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti-culieren
9 Mei '30	5.395	1.698	71.612	4.023	1.948	7.873
2 " '30	5.395	1.887	72.373	3.553	2.041	6.776
25 Apr. '30	5.395	1.701	70.770	3.723	2.831	8.007
18 " '30	5.395	1.627	70.900	3.378	2.923	7.050
10 Mei '29	5.798	1.825	63.420	5.362	6.166	6.816
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Bij de stabilisatie is de goudvoorraad gewaardeerd volgens de nieuwe waarde van den franc. ²⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan als buit. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
15 Mei 1930	2.577,7	149,8	297,8	1.584,8	69,1
7 " 1930	2.565,4	149,8	330,2	1.853,5	53,6
30 April 1930	2.565,5	149,8	327,4	1.939,1	135,5
23 " 1930	2.557,1	149,8	354,9	1.630,5	55,4
15 " 1930	2.550,1	149,8	357,4	1.765,7	67,4
15 Mei 1929	1.764,8	59,3	56,1	2.568,5	216,5
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effec-ten	Diverse Activa ²⁾	Circu-latie	Rekg.-Crf.	Diverse Passiva
15 Mei 1930	93,0	615,5	4.196,3	556,0	165,8
7 " 1930	93,1	606,0	4.403,7	601,4	163,1
30 April 1930	93,1	580,7	4.664,2	536,5	162,0
23 " 1930	93,1	627,7	4.109,9	732,5	158,8
15 " 1930	93,1	606,6	4.308,7	638,3	160,3
15 Mei 1929	92,9	588,8	4.167,3	648,5	297,7
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 15, 7 Mei, 30, 23, 15 April '30, 15 Mei '29, resp. 62; 50; 18; 71; 56; 49 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1930	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenland-sche wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. a.d. Staat voor ingetrokken marken	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissel op het buitenl.						Schatkist	Partic.
15 Mei	1196	665	45	820	35	315	2.903	24	112
8 " "	1195	646	45	802	31	315	2.907	4	88
1 " "	1195	654	45	827	46	314	2.932	27	87
24 Apr.	1183	615	45	829	29	314	2.877	23	82
16 " "	1183	635	45	841	41	314	2.896	40	88
15 Mei ¹⁾	962	460	44	731	45	342	2.477	6	61

¹⁾ 1929.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
30 Apr. '30	3.072,7	1.683,3	178,9	233,5	209,6
23 " '30	3.046,4	1.695,3	178,4	211,5	256,9
16 " '30	3.031,5	1.729,3	177,4	213,8	302,4
9 " '30	3.037,3	1.745,8	184,1	226,2	267,0
2 " '30	3.021,7	1.745,1	187,2	241,1	301,3
26 Mrt. '30	3.051,0	1.769,7	191,1	206,8	256,5
1 Mei '29	2.812,0	1.378,6	173,7	985,8	170,4

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Depo-sito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. ¹⁾	Algem.-Dek-kings-perc. ²⁾
30 Apr. '30	529,5	1.507,3	2.433,9	174,2	77,9	82,5
23 " '30	527,4	1.518,3	2.422,2	174,2	77,6	81,8
16 " '30	535,4	1.547,9	2.443,1	174,2	75,9	80,4
9 " '30	527,3	1.558,3	2.395,5	174,2	76,8	81,5
2 " '30	530,4	1.576,1	2.443,0	174,2	75,1	79,8
26 Mrt. '30	529,0	1.572,9	2.388,5	174,3	77,0	81,8
1 Mei '29	150,7	1.663,6	2.410,4	156,0	96,0	73,3

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-ingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
16 " '30	—	—	—	—	—	—
9 " '30	75	16.829	5.731	1.714	20.483	7.102
2 " '30	82	16.918	5.721	1.739	20.638	7.088
26 Mrt. '30	47	16.885	5.678	1.719	20.528	7.085
24 Apr. '29	698	16.388	5.871	1.658	19.900	6.775

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

• GRANEN.

20 Mei 1930.

De factoren, welke in hoofdzaak in Noord-Amerika van invloed zijn op den loop der prijzen van tarwe aan de termijnmarkten, zijn de omvang van de nog aanwezige voorraden en de vooruitzichten van den nieuwen oogst van winter- en zomertarwe. Als gevolg van het in de vorige week gepubliceerde oogstbericht van het Departement van Landbouw te Washington, welk bericht een kleinere schatting aangaf van de opbrengst van wintertarwe dan een maand geleden, zijn de prijzen aan de termijnmarkt te Chicago gestegen. Deze stijging is slechts matig geweest, omdat de gegevens verzameld waren, vóór er een einde gekomen was aan de periode van droogte, terwijl sedert het samenstellen van het oogstrapport veel regen was gevallen en de vooruitzichten gunstiger waren geworden. De berichten, welke in de nu afgelopen week over wintertarwe uit de Vereenigde Staten werden verspreid, waren niet zoo onverdeeld optimistisch en terwijl in sommige streken nog werd geklaagd over droogte, werd te veel regen uit andere streken gerapporteerd. Uit het zomertarwegebied van de Vereenigde Staten blijven de berichten gunstig. Hoewel er geen groote reserve van vocht in den grond aanwezig schijnt te zijn, heeft het voldoende geregend om het gezaaide zich goed te doen ontwikkelen. Ook in Canada geven de weersomstandigheden over het algemeen reden tot tevredenheid. Een onlangs gepubliceerd rapport over den stand van wintertarwe in Canada was niet gunstig. Het door winterschade geabandonneerde percentage wordt op 2.1 geschat, waardoor een bezaaide oppervlakte van 636.000 acres overblijft tegen een geschatte oppervlakte van 898.000 acres op hetzelfde tijdstip van het vorige jaar en een oppervlakte van 834.284 acres, waarvan werd geoogst. De conditie werd op 87 pCt. geschat tegen 103 pCt. in het vorige jaar. Van veel invloed is dit oogstrapport over wintertarwe in Canada niet, omdat Canada hoofdzakelijk zomertarwe verbouwt en de wintertarwe slechts van weinig belang is. De uitzaai van zomertarwe in Canada maakt goeden voortgang en men is daarmede over het algemeen een week vroeger dan in het vorige jaar, terwijl in alle provincies de toestand van den grond beter is dan een jaar geleden tengevolge van regen, welke ook in de vorige week overvloedig is gevallen. Volgens sommige berichten wordt de met tarwe bezaaide oppervlakte ongeveer even groot geschat als in het vorige jaar. De Bank van Montreal meent, dat de met tarwe bebouwde oppervlakte iets kleiner zal zijn en die met voergranen grooter. Behalve dat de markt verbeterde, in verband met het in de vorige week openbaar gemaakte officieele Amerikaansche oogstbericht en de daarna binnenkomende onofficieele berichten, ondervond ze ook steun door een flinke vermindering van den zichtbaren voorraad. Geregeld vond dan ook eenige verbetering der prijzen plaats, doch gisteren trad weder eene verlaging in. De koersen sloten te Chicago voor Mei $\frac{3}{4}$ dollarcenten en voor Juli $\frac{1}{4}$ dollarcenten per 60 lbs. hooger. Winnipeg was 12 Mei gesloten. Het slot was gisteren voor Mei $2\frac{1}{4}$ dollarcenten en voor October 2 dollarcenten hooger dan op 10 Mei. Er bestond in de afgelopen week in Europa goede vraag naar buitenlandsche tarwe en geregeld kwamen flinke zaken tot stand, zoowel naar Engeland als naar het Continent, ook in Amerikaansche Hardwinter en Manitoba tarwe. Voor de laatste soort bestaat weder vraag in Duitsland, waar men bij preferentie de hoogere gradeeringen koopt, in verband met het feit, dat het invoerrecht op tarwe hetzelfde is voor goede als voor minder goede soorten. Bovendien importeert Duitsland geregeld Fransche tarwe, welke geregeld wordt gekocht om te kunnen voldoen aan de wettelijke regeling, dat 50 pCt. inlandsche tarwe moet worden vermalen en de Fransche tarwe ongeveer gelijk is aan de inlandsche Deutsche tarwe. Frankrijk gaat voort geregeld uit te voeren naar omringende landen. Ook voor deze tarwe is de prijs in de afgelopen week gestegen, doch niet in die mate als voor buitenlandsche tarwe. De vraag bepaalt zich hoofdzakelijk tot stoomende en spoedig te verladen partijen om in de directe behoeften te voorzien. Op latere aflading wordt niet gekocht. Koopers geven er de voorkeur aan daarmede te wachten tot de te velde staande oogsten in Noord-Amerika zich verder hebben ontwikkeld en met eenige meerdere zekerheid een opinie kan worden gevormd over de uitkomsten daarvan. Het aanbod van Argentijnsche tarwe is beperkt. De verschepingen waren in de afgelopen week kleiner dan zij gedurende geruimen tijd geweest waren. Een belangrijk gedeelte van den Argentijnschen tarweoogst heeft een laag natuurgewicht en is daardoor niet voor uitvoer geschikt, terwijl de oogst toch al niet groot was. De prijzen aan de termijn-

markten in Argentinië zijn in den loop dezer week eerst vrij geregeld gestegen om daarna weder te dalen. Te Buenos Aires sloot de Mei-termijn 11 cents per 100 KG., te Rosario 5 cents per 100 KG. hooger. De prijzen van Argentijnsche tarwe waren, niettegenstaande de verhooging in de termijnmarkten, op sommige dagen iets lager, als gevolg van den koers van den peso, wanneer die lager genoteerd werd. Het weer in Argentinië was ook in de afgelopen week over het algemeen regenachtig. Daardoor en door reeds eerder gevallen overvloedigen regen, verkeert de bodem in gunstigen toestand voor den uitzaai van tarwe, waarmee men druk bezig is. Ook in Australië is men bezig met den uitzaai van tarwe onder gunstige omstandigheden, tengevolge van overvloedigen regen. Men is van meening, dat daar een record-oppervlakte met tarwe zal worden gezaaid. In Europa blijven de vooruitzichten gunstig. Alleen in Frankrijk wordt naar beter weder en naar warmte verlangd en de vooruitzichten zijn daar niet zoo gunstig als in het vorige jaar. Ook in Duitsland wordt naar warm weer verlangd, doch de vooruitzichten zijn daar zoowel voor winter- als zomergraan gunstig. In Oostenrijk, waar over droogte werd geklaagd, is sedert regen gevallen, welke aan de gewassen ten goede is gekomen. De conditie van wintertarwe werd op het einde van April aangegeven met het cijfer 2,4 tegen 2,5 in het vorige jaar en van winterrogge met 2,2 tegen 2,4 in het vorige jaar. In Oostenrijk beduidt 3 een gemiddelden toestand en 2 beter dan gemiddeld. Ook van den Balkan luiden de vooruitzichten gunstig.

In rogge bleven de omzetten van kleinen omvang met beperkte zaken in Duitsch/Poolse rogge en kleine prijschommelingen. De met winterrogge bezaaide oppervlakte wordt in Canada geschat op 818.000 acres tegen 664.193 acres, waarvan in het vorige jaar werd geoogst. De conditie wordt geschat op 95 pCt. tegen 98 pCt. een jaar geleden. De oogstvooruitzichten voor rogge in Europa blijven gunstig en naar den toestand van dit oogenblik mogen weder goede resultaten in Midden-Europa worden verwacht.

Voor maïs werd in de eerste helft der afgelopen week de stemming vaster en ondergingen de prijzen belangrijke verhoogingen bij beperkt aanbod. De kwaliteit van de in West-Europa aankomende partijen Donau-maïs is aanmerkelijk verbeterd en gaf over het algemeen reden tot tevredenheid. Koopers zijn er daardoor meer toe overgegaan hun maïsbehoefte in Donau-maïs te dekken en er bestond goede vraag voor deze maïssoort. Het aanbod van den Donau was beperkt, daar aanvoeren in de afladhavens van den Donau klein blijven en verkoopers konden dientengevolge hun prijzen belangrijk verhoogen. Ook van Plata-maïs was het aanbod beperkt. De verschepingen van maïs worden in Argentinië vertraagd door regen, welke verbindert, dat de maïs in een goede conditie kan komen om naar Europa te worden verzonden. Tengevolge van het beperkte aanbod van Donau-maïs en ook van Plata-maïs op spoedige aflading en de kleine verschepingen in de vorige week, stegen ook de prijzen voor Plata-maïs in spoedige posities aanmerkelijk. Tegen het einde der week trad echter weder eene verlaging in en waren koopers weder meer terughoudend. In verband met het weer in Argentinië, hebben de prijzen aan de termijnmarkten voor maïs hevige schommelingen ondergaan. Een verhooging van 40 en 45 centavos werd gevolgd door een bijna even groote verlaging op den volgende dag. Deze groote prijsverschillen hebben in Europa niet plaats gevonden en de fluctuaties zijn er kleiner geweest dan die aan de termijnmarkten. De koers van den peso is daarbij ook niet zonder invloed geweest. Vergeleken bij een week geleden sloot de Mei-termijn te Buenos Aires 14 cents en te Rosario 25 cents per 100 KG. hooger. Ook latere termijnen zijn tengevolge van de prijschommelingen voor Mei meegetrokken, doch niet in die mate als voor den eersten termijn. Tot de verhoogde prijzen zijn voor latere verscheping slechts kleine omzetten tot stand gekomen. Koopers meenden dat er, al wordt de verscheping nu vertraagd, geen reden bestond voor latere levering hoogere prijzen te betalen.

Het aanbod van gerst blijft ruim, zoowel van den Donau als uit Rusland. De prijzen voor deze beide gerstsoorten zijn niet of slechts weinig gestegen, als gevolg van de betere stemming voor maïs. Er zijn nu in de afgelopen week belangrijke zaken tot stand gekomen, vooral in Russische gerst, welke soort het laagst wordt aangeboden. Tot de lage prijzen, waarvoor de Russen groote hoeveelheden van de hand hadden gedaan, waren afladers aan den Donau niet geneigd te verkoopen, zoodat de omzetten in Donau-gerst kleiner bleven dan in de voorafgaande week. Nu gerst zooveel goedkoop is dan maïs en de prijzen niet in navolging van maïs zijn gestegen, is de consumptievraag voor gerst grooter geworden, zoodat flinke partijen dis-

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	11/17 Mei 1930	Sedert 1 Jan. 1930	Overeenk. tijdvak 1929	11/17 Mei 1930	Sedert 1 Jan. 1930	Overeenk. tijdvak 1929	1930	1929
Tarwe	17.997	493.058	629.898	250	12.180	50.373	505.238	680.271
Rogge	4.008	157.466	71.356	—	18.827	—	176.293	71.356
Boekweit	—	5.463	9.908	—	1.149	—	6.612	9.908
Maïs	36.404	411.861	275.628	130	66.330	86.583	478.191	362.211
Gerst	8.068	195.396	158.280	—	16.494	1.521	211.890	159.801
Haver	1.797	81.805	86.590	—	2.602	2.029	84.407	88.619
Lijnzaad	1.946	26.256	60.407	—	108.116	133.666	134.372	194.073
Lijnkoek	2.903	67.452	89.837	—	—	150	67.452	89.987
Tarwemeel	1.329	36.735	35.324	1.537	12.272	12.570	49.007	47.894
Andere meelsoorten	402	8.396	7.738	—	—	—	8.396	7.738

ponibele en spoedig verwachte gerst uit de markt werden genomen.

Ook voor haver zijn de prijzen in de afgelopen week slechts matig gestegen en op verschillende dagen werden flinke hoeveelheden Duitse haver verkocht, vooral sedert de waarde der „Ausfuhrscheine" voor haver in Duitschland werd verhoogd. Ook Plata-haver en Donau-haver worden geregeld aangeboden, doch deze soorten zijn minder gewild en vinden niet altijd gemakkelijk koopers.

SUIKER.

Nadat de prijzen in het begin der week nog verder waren gedaald, trad er eene reactie in tengevolge van geruchten over samenwerking tusschen de suikerproducenten van Java en Cuba om tot eene restrictie van de oogsten te komen en een bericht, dat er weder onderhandelingen gaande zouden zijn omtrent den aankoop van eene belangrijke hoeveelheid Cubasuiker voor Russische rekening. Met eerste gerucht zal echter met groote reserve beschouwd moeten worden, vooral waar in Cuba de verkoop thans niet meer in eene hand berust.

Nadat in Amerika 1¹⁵/₃₂ d.c. betaald werd voor ruwe suiker, trokken koopers zich uit de markt terug. In New-York sloot de termijnmarkt ruim 10 punten hooger dan het laagste punt met de volgende noteringen: Mei 1.42; Juli 1.51; Sept. 1.60; Dec. 1.67 en Mrt. 1.76; terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.27 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der V. S. bedroegen deze week 110.000 tons, de versmeltingen 65.000 tons tegen 51.600 tons verleden jaar en de voorraden 487.000 tons tegen 654.300 tons.

De laatste Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1930	1929	1928
	Tons	Tons	Tons
Cubaproductie	4.300.000	5.025.000	3.985.000
Consumptie	25.442	54.000	54.000
Weekontv. afscheephavens	105.224	109.653	45.978
Totaal sedert 1/1	2.618.812	3.655.061	2.776.797
Weekexport	113.866	103.331	52.747
Totale export sedert 1/1	1.032.726	2.253.451	1.448.037
Voorraad afscheephavens	1.745.895	1.544.754	1.334.139
Voorraad binnenland	1.495.937	1.315.939	1.154.203
Aantal werkende fabrieken ..	70	22	13

In Engeland was de stemming in de tweede helft der week eveneens wat geanimeerder. De slotnoteringen op de Londense termijnmarkt luiden als volgt:

Mei	basis 88°	Biet f.o.b. Sh.	6,3%
Augustus	„	„	6/6
December	„	„	6/10½
Januari	96°	Riet c.i.f.	7/7½
Maart	„	„	7/10½
Mei	„	„	8,0%

De Board of Trade statistiek over de maand April wordt met de volgende cijfers bekend gemaakt:

	April		Jan./April	
	1930	1929	1930	1929
	Tons	Tons	Tons	Tons
Import Ruwsuiker ..	89.601	173.426	459.607	704.820
„ Geraffineerd ..	5.398	4.664	14.570	16.485
Totaal	94.999	178.090	474.177	721.305
Voorr. Binnl. bietsuik.	41.150	28.900	—	—
Voorraad in entrepôt	186.050	210.250	—	—
Tot. „Duty Paid" suiker	162.749	169.420	572.153	633.146
Totale export	24.664	55.018	69.894	77.402

Op Java verliep de markt in lustelooze stemming zonder afdoeningen.

De afscheppingen in April bedroegen volgens officieele gegevens 108.000 tons tegen 31.000 tons in 1929.

Hier te lande volgde men de buitenlandse markten, zonder dat veel kooplust bestond tot de later ietwat oplopende prijzen. De noteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt luiden aan het einde der week als volgt: Mei f 9%; Aug. f 9%; Dec. f 10% en Mrt. f 10% alles geboden; f ¼ à f ¼ hogere vraagprijzen. De omzet bedroeg deze week 3800 tons.

KATOEN.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaanse havens. (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '29 tot 9 Mei '30	Overeenkomstige periode	
		1928/29	1927/28
Ontvangsten Gulf-Havens.	8241	9123	8028
„ Atlant. Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	1236	1773	1281
„ „ 't Vasteland etc.	3921	4240	4482
„ „ Japan	1162	1336	887

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	9 Mei '30	Overeenkomstig tijdstip	
		1929	1928
Amerik. havens	1640	1259	1422
Binnenland	893	513	649
New York	161	177	114
New Orleans	413	243	337
Liverpool	350	645	579

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 14 Mei 1930.

De Amerikaanse Farm Board blijft trachten katoen op een hoog peil te houden en de verhouding tusschen New-York en Liverpoolprijzen, waaraan wij de vorige week refereerden, heeft zich tot nu toe, wat Mei-futures betreft, kunnen handhaven. Terwijl het Farm Board zijn uiterste best doet prijzen op te schroeven, tracht de individueele Grower zooveel mogelijk katoen tot de verhoogde prijzen te verkoopen en het schijnt wel, alsof wij in het komend seizoen een even grooten oogst zullen krijgen als in het vorige. Het is nog te vroeg om te constateeren, of dit van invloed zal zijn op het prijsniveau, dat de Farm Board tracht te bereiken. Gedurende de afgelopen week is Egyptische katoen in prijs gestegen, speciaal Sakellaridis, doch deze stijging beteekent alleen het herstel van de prijsdaling, die vroeger in de maand plaats vond en prijzen zijn thans ongeveer op hetzelfde niveau als gedurende den meesten tijd in April. Verkoopen in Liverpool hebben ongeveer 3000 balen per dag bedragen, een cijfer, dat iets lager is dan in de voorafgaande week.

In de garenmarkt is de positie van de Amerikaanse spinners vrijwel onveranderd en prijzen zijn vast. Er zijn over het algemeen nog weinig zaken gedaan, hoewel aanvragen en zelfs verkoopen in Mule en Ringbundelgarens voor Indië gemeld worden. Egyptische spinners doen hun uiterste best prijzen te verbeteren en het blijft te bezien, of zij al dan niet succes zullen hebben. De vraag is gering, hoewel China teekenen van vernieuwde belangstelling toont. Zoowel daar, als in Indië is de politieke toestand ongunstig, waardoor, mede in verband met de ongunstige wisselkoersen, zoowel in Shanghai als in Hongkong, het zaken doen zeer moeilijk is, daar de daling, vooral de laatste dagen, zeer groot is geweest.

Doekprijzen blijven vrijwel onveranderd en in den handel gaat over het algemeen weinig om. Tengevolge van het stopzetten der looms, heeft men thans met de leveringskwestie rekening te houden en de betrekkelijk lange

levertijd, die thans gevraagd wordt, zou voor overzeesche koopers, zoodra deze in de markt komen om hun voorraden weer aan te vullen, wel eens een verrassing kunnen worden. Dit is een punt, dat niet uit het oog verloren moet worden. Kortere werktijd en stilstand der fabrieken werken er dikwijls toe mede, om prijzen vaster te maken, want de fabrikant, die zijn fabrieken aan het loopen tracht te houden is eerder tot prijsconcessies bereid dan degene, die zijn fabriek moet sluiten. Hoewel er nog geen aanzienlijke verbetering te bespeuren valt, zijn er teekenen, die op meer belangstelling wijzen. De mail van Indië van deze week meldt, dat hoewel de politieke agitatoren er in geslaagd zijn hunne besluiten bij de verschillende handelsorganisaties door te voeren, de boycot der winkels buitengewoon onaangenaam is voor het meerendeel der betreffende handelaren. Het staat buiten twijfel, dat het vermengen van politiek met zaken bij langer voortduren den goeden naam van Indië in de handelswereld zal schaden. China is nog kalm, doch, zooals het geval is, met de meeste kleinere Oostersche markten, blijven aanvragen binnenkomen, hoewel er geen belangrijke zaken tot stand zijn gekomen.

Liverpoolnoteeringen Oost. koersen 6 Mei 13 Mei
 7 Mei 14 Mei T.T. op Br.-Indië 1/5 1/5 1/5
 F.G.F. Sakellaridis 14,00 14,05 T.T. op Hongkong 1/6 1/5 1/5
 G.F. No. 1 Oomra 4,25 4,40 T.T. op Shanghai 1/10 1/10 1/10

KOFFIE.

De stemming was in de afgelopen week kalm met zeer beperkten kooplust, zoowel voor aflading van de productie-landen als voor loco. De kost- en vracht-aanbiedingen van Brazilië liepen in de meeste gevallen -/6 à 1/- per cvt. terug en Nederlandsch-Indië zakte voor gewasschen Robusta op cif-conditiën nog ongeveer 1/2 ct. en voor Palembang Robusta op dezelfde conditiën 1/4 ct. per 1/2 KG. in. De overige ongewasschen Sumatra Robusta-soorten bleven meerendeels onveranderd.

De oorzaak van de kalmere stemming is hoofdzakelijk te zoeken in de omstandigheid, dat het in het begin der week bekend gemaakte cijfer van den in het binnenland van Sao Paulo teruggehouden voorraad op 30 April, weder een enorme toeneming aanwees tegenover een maand tevoren. De voorraad, in de binnenlandsche pakhuisen en in de

spoorwegstations van Sao Paulo en Minas Geraes teruggehouden, bedroeg namelijk op 30 April 22.367.000 balen tegen 20.503.000 balen op 31 Maart, hetgeen een vermeerdering beteekent van 1.864.000 balen. De voorraad, in het binnenland van Rio de Janeiro teruggehouden, bedroeg op 20 April 1.643.000 balen tegen 1.700.000 balen op 31 Maart, hetgeen een vermindering beteekent van 57.000 balen. In de Staten Sao Paulo, Minas Geraes en Rio de Janeiro becroeg dus de teruggehouden voorraad op het einde van de vorige maand het ongekend hooge cijfer van 24.010.000 balen en de toeneming sedert 31 Maart 1.807.000 balen. Daar in de maand April uit de binnenlandsche pakhuisen naar Santos zijn doorgezonden 731.000 balen en naar Rio 222.000 balen, dus tezamen 953.000 balen, bedraagt de hoeveelheid, welke in April uit de plantages naar het binnenland is verzonden niet minder dan 1.807.000 + 953.000 = 2.760.000 balen. Sedert 1 Juli 1929 (het begin van het loopende oogstjaar) zijn tot 30 April 1930 van de plantages naar het binnenland van Santos en Minas Geraes verzonden 21.716.000 balen en naar het binnenland van Rio de Janeiro 4.082.000 balen, dus tezamen 25.798.000 balen. De loopende Santos-oogst, die in Januari nog op 19 millioen balen werd geschat, is dus in de eerste tien maanden van het oogstjaar reeds ongeveer 2 3/4 millioen balen boven die raming gestegen, terwijl de Rio-oogst, die op 4.250.000 balen werd geschat, in diezelfde tien maanden dit cijfer reeds bijna heeft bereikt.

Algemeen vraagt men zich af waaraan het is toe te schrijven, dat op een zoo ver gevorderd tijdstip in het oogstjaar verzendingen vanuit de plantages hebben plaats gehad in een omvang, als nog nooit gezien. Sommigen zoeken de oplossing van het raadsel in de officieele kennisgeving van het Verdedigings-Instituut van Sao Paulo, dat verzendingen naar de binnenlandsche pakhuisen van Sao Paulo in Mei en Juni verboden zullen zijn en nemen aan, dat de planters daarom in de afgelopen maand naar het binnenland hebben doorgezonden, wat zonder bedoeld verbod in de maanden April, Mei en Juni zou zijn verzonden, doch anderen leggen de kennisgeving — die overigens door duidelijkheid niet uitmunt — anders uit en opperen de veronderstelling, dat de vroeger gepubliceerde cijfers van de binnenlandsche voorraden te laag zijn geweest en dat het Instituut thans, na het afsluiten van de bekende lee-

STATISTISCH OVERZICHT

Jaargemidd.	TARWE Hard Winter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE American No. 2) loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Amer. No. 2) loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.90 Bé s.g. per barrel		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	\$	%	Sh.	%	£	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0
1926	15,90 ¹	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	17,90	165,7	1,89	112,5	86/6	118,5	58.1/-	93,5
"	14,75	85,8	12,47 ⁵	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	11,25	104,2	1,30	77,4	73/-	100,0	55.14/-	89,7
1927	14,80	86,0	12,82 ⁵	98,1	173,00	74,8	237,50	100,6	351,50	76,0	11,00	101,9	1,22	72,6	80/-	109,6	55.2/6	88,8
Mei	15,75	91,6	13,57 ⁵	103,8	172,75	74,6	258,25	109,4	373,75	80,8	10,95	101,4	1,22	72,6	74/-	101,4	54.14/-	88,1
Juni	15,60	90,7	13,20	101,0	175,25	75,8	245,00	104,2	372,75	80,6	11,00	101,9	1,22	72,6	70/-	95,9	54.2/6	87,2
Juli	15,10	87,8	12,05	92,2	171,50	74,1	235,75	99,9	367,75	79,5	11,10	102,8	1,22	72,6	70/-	95,9	53.19/-	86,9
Augustus	14,87 ⁵	86,5	11,45	87,6	178,50	77,1	252,50	107,0	368,25	79,6	11,05	102,3	1,22	72,6	69/-	94,5	55.5/6	89,0
September	14,70	85,5	12,15	92,9	179,50	77,5	233,25	98,8	369,50	79,9	10,90	100,9	1,22	72,6	65/-	89,0	54.13/-	88,0
October	13,72 ⁵	79,8	11,45	87,6	178,75	77,2	230,50	97,7	359,00	77,6	10,90	100,9	1,22	72,6	65/-	89,0	55.5/-	89,0
November	13,45	78,2	12,12 ⁵	92,7	184,75	79,8	233,25	98,8	349,75	75,6	10,65	98,6	1,22	72,6	65/-	89,0	59.1/-	95,1
December	13,40	77,9	12,57 ⁵	96,2	201,00	86,8	246,25	104,3	348,25	75,3	10,60	98,1	1,22	72,6	65/-	89,0	60.2/-	96,8
Januari 1928	13,50	78,5	12,70	97,1	207,50	89,6	247,75	105,0	361,00	78,0	10,30	95,4	1,22	72,6	65/-	89,0	62.-/-	99,9
Februari	13,80	80,2	12,87 ⁵	98,5	226,50	97,8	243,75	103,3	361,00	78,0	10,00	92,6	1,21	72,0	65/-	89,0	61.12/-	99,2
Maart	14,60	84,9	14,00	107,1	240,75	104,0	255,75	108,4	350,75	75,8	9,95	92,1	1,19	70,8	65/6	89,7	61.3/6	98,6
April	15,30	88,9	14,97 ⁵	114,5	239,50	103,5	261,00	110,6	358,25	77,5	10,05	93,1	1,19	70,8	66/-	90,4	61.14/6	99,4
Mei	15,30	88,9	15,47 ⁵	118,4	238,50	103,0	260,75	110,5	372,00	80,4	10,60	98,1	1,19	70,8	66/-	90,4	62.15/-	101,1
Juni	14,37 ⁵	83,6	14,27 ⁵	109,2	234,00	101,0	252,50	107,0	365,25	79,0	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	63.17/-	102,9
Juli	14,25	82,8	13,07 ⁵	100,0	246,75	106,6	241,00	102,1	359,75	77,8	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	62.18/-	101,3
Augustus	12,00	69,8	12,62 ⁵	96,6	214,75	92,8	226,75	96,1	350,75	75,8	10,05	93,1	1,21	72,0	66/-	90,4	62.10/6	100,7
September	11,65	67,7	11,57 ⁵	88,5	198,75	85,9	198,25	84,0	350,75	75,8	10,00	92,6	1,21	72,0	66/-	90,4	63.8/-	102,1
October	12,27 ⁵	71,4	12,27	93,8	218,50	94,4	189,50	80,3	366,00	79,1	9,95	92,1	1,19	70,8	66/-	90,4	65.12/-	105,7
November	12,32 ⁵	71,7	12,07 ⁵	92,4	227,25	98,2	185,50	78,6	386,25	83,5	10,20	94,4	1,18	70,2	66/-	90,4	67.18/-	109,4
December	12,30	71,5	11,90	91,0	220,25	95,1	180,50	76,5	373,75	80,8	10,10	93,5	1,18	70,2	66/-	90,4	70.3/-	113,0
Januari 1929	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	10,10	93,5	1,16	69,0	66/-	90,4	75.10/6	121,7
Februari	12,72 ⁵	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	12,90	119,4	1,11	66,1	66/6	91,1	78.-/6	125,7
Maart	12,65	73,5	12,62 ⁵	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	12,00	111,1	1,11	66,1	67/-	91,8	89.8/-	144,0
April	12,12 ⁵	70,5	11,62 ⁵	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	11,05	102,3	1,11	66,1	68/-	93,2	82.17/6	133,5
Mei	11,12 ⁵	64,1	10,57 ⁵	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	11,15	103,3	1,16	69,0	69/6	95,2	75.4/6	121,2
Juni	10,87 ⁵	63,2	10,20	78,0	193,50	83,6	171,25	72,6	355,25	76,8	11,25	104,2	1,30	77,4	71/-	97,3	74.11/-	120,1
Juli	12,80	74,3	11,20	85,6	212,50	94,4	191,25	81,0	415,50	89,8	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	72.12/6	117,0
Augustus	13,12 ⁵	76,3	10,75	82,2	202,50	87,5	182,75	77,4	452,50	97,8	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	73.17/-	119,0
September	12,62 ⁵	73,4	10,20	78,0	191,00	82,5	172,00	72,9	506,75	109,6	11,40	105,6	1,30	77,4	72/6	99,3	74.19/-	120,7
October	12,10	70,4	9,87 ⁵	75,6	185,00	79,9	168,00	71,2	516,50	111,7	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	72.16/-	117,3
November	11,77 ⁵	68,5	9,20	70,4	174,00	75,2	164,75	69,8	483,25	104,5	11,35	105,1	1,30	77,4	72/6	99,3	70.5/-	113,2
December	12,62 ⁵	73,4	9,35	71,5	166,00	71,7	163,75	69,4	482,00	104,4	11,75	108,8	1,30	77,4	72/6	99,3	68.6/6	110,1
Januari 1930	12,67 ⁵	73,7	9,35	71,5	149,25	64,1	151,25	64,1	433,75	93,8	11,75	108,8	1,21	72,0	72/6	99,3	71.9/6	115,1
Februari	11,72 ⁵	68,2	8,17 ⁵	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	11,75	108,8	1,11	66,1	72/6	99,3	71.12/6	115,4
Maart	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	11,55	106,9	1,11	66,1	70/-	95,9	68.19/6	111,1
April	11,17 ⁵	65,0	7,62 ⁵	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	11,35	105,1	1,16 ⁵	69,3	67/6	92,5	61.3/-	98,5
5 Mei	10,30	59,9	7,20	55,1	160,00	69,1	120,00	50,8	417,00	90,2	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	49.12/6	79,9
12 "	10,40	60,5	6,60	50,5	148,00	63,9	114,00	48,3	400,00	86,5	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	55.15/-	89,8
19 "	10,75	62,5	6,75	51,7	146,00	63,1	114,00	48,3	404,00	87,4	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	54.-/-	87,0

* Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. ¹⁾ = Western vóór de invoering van ²⁾ American No. 3 + Zuid-Passische.

ning, gedwongen is geworden het juiste cijfer te publiceren. Hoe dit ook zij, duidelijk is in elk geval, dat, nu de in het binnenland van Sao Paulo teruggehouden voorraad reeds op 30 April bijna 2½ miljoen balen heeft bedragen, er over 10 jaar nog een overschot van verscheidene miljoenen balen zal blijven, zelfs indien het Brazilië gelukken mocht volgens het leeningplan elke maand 137.500 balen (dus in 10 jaar 16½ miljoen balen) van dien ouden voorraad af te stooten, tenzij de productie van Santos-koffie in zoodanige mate mocht terugloopen, dat dooreen maandelijks meer dan 137.500 balen ouden voorraad kunnen worden van de hand gedaan. Dit laatste lijkt echter — voor het oogenblik althans — wel zeer onwaarschijnlijk.

Aan de loco-markt bleven de officieele noteeringen onveranderd 41 ct. per ½ KG. voor Superior Santos en 35 ct. voor Robusta.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt zijn de noteeringen sedert verleden week ¼ a ⅞ ct. per ½ KG. gedaald. Dinsdag 20 dezer des voormiddags waren zij als volgt: Mei 26½, September 24½, December 23½, Maart 1931 — 23½, Mei 1931 — 23 ct.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 59/- a 62/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 62/- a 65/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 40/6 a 42/-.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Mei-verscheping, 21 ct.; Benkoelen Robusta, Mei-verscheping, 21½ ct.; Mandheling Robusta, Mei-verscheping, 24 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Mei-verscheping, 31½ ct., alles per ½ KG. cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteeringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mei	Sept.	Dec.	Maart
19 Mei	\$ 8,54	\$ 8,05	\$ 7,85	\$ 7,67
12 "	" 8,65	" 8,25	" 8,01	" 7,90
5 "	" 8,58	" 8,21	" 8,01	" 7,88
28 April	" 8,63	" 8,33	" 8,23	" 8,10

Rotterdam, 20 Mei 1930.

THEE.

In de Amsterdamsche veiling op Donderdag 11. werden bijna 20.000 kisten Nederlandsch-Indische thee geveild. De stemming was eenigszins wisselend maar over het algemeen vast. Er werd niet veel opgehouden, en volgens P. v. d. T. bedroegen de middenprijzen 59¼ cts. (57) voor Javathee en 58¼ (56¼) voor Sumatrasoorten, terwijl het totale gemiddelde 59¼ cts. (56¼) bedroeg. De volgende veiling met een aanbod van 27.000 kisten N.-I. thee zal op 5 Juni a.s. plaats hebben.

De Engelsche Board- of Trade-cijfers betreffende den aan- en uitvoer in Groot-Brittannië en Noord-Ierland maken een gunstiger indruk dan aanvankelijk het geval was met de officieuse Londensche cijfers.

Gedurende April bedroeg de aanvoer 25 miljoen lbs. tegen 23 miljoen lbs. in 1929. De uitvoer was daarentegen belangrijk grooter nl. 6.9 miljoen lbs. tegen 5.3 miljoen een jaar geleden.

Gedurende Januari-April worden de totaal cijfers daardoor: 149 miljoen aanvoer (v. j. 156 miljoen) en 29.4 miljoen lbs. uitvoer (v. j. 27 miljoen).

De Nederlandsche cijfers, afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek, over April zijn als volgt: aanvoer 1.8 miljoen KG. (v. j. 1.3 miljoen). De invoer tot verbruik 860.000 KG. (v. j. 873.000) en de uitvoer 622.000 KG. (v. j. 783.000). Over de periode van 1 Januari tot 30 April bedroeg de aan-, in- en uitvoer resp. in miljoenen KG. resp. 7.1 (v. j. 6.5), 3.7 (v. j. 3.5) en 2.3 (v. j. 2.8).

De voorraad Ned.-Indische thee in entrepôt te Amsterdam bedroeg op ulto. April 119.596 kn. tegen 93.379 kn. op ulto. April 1929.

Volgens telegrafische gegevens aan het Secretariaat der Vereeniging voor de Thee-Cultuur in Nederl.-Indië beliep de uitvoer van Sumatra (Oost- en Westkust) in totaal over Jan.-April 3.8 miljoen KG. (v. j. 3 miljoen).

Ceylon voerde in Maart eveneens meer uit dan verleden jaar, nl. 23.2 miljoen lbs. tegen 19.5 miljoen, waardoor de cijfers voor Jan.-Maart worden 61.8 miljoen lbs. tegen 58.4 miljoen.

Tenslotte de uitvoer van Formosa volgens telegrafisch bericht uit Kobe aan het Secretariaat van bovengenoemde vereeniging. Gedurende Jan.-Maart werd uitgevoerd 894.000 KG. tegen 673.000 KG. in 1929.

(AN GROOTHANDELSPRIJZEN)

TIN locoprijzen Londen per Eng. ton	KATOEN for Middling locoprijzen New York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.	WOL gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.	RUBBER*) Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.	KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.	THEE Af. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. ½ K.G.	Indexcijfer v/h. Centr. B. v. d. Stat., herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	Indexcijfer van The Economist, herleid 1927 = 100 tot 1925 = 100										
£	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%	cts.	%	100,0	100,0
261.17/-	100,0	23,25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
290.17/6	111,1	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	93,2	92,9	92,9	92,9
290.4/-	110,8	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	1/6,375	51,6	19,12½	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	95,4	89,5	95,4	89,5
304.1/-	116,1	14,75	63,4	47,50	86,4	26,25	89,0	1/7,875	55,8	20,25	108,0	48	78,2	72,25	85,5	92,3	88,7	92,3	88,7
295.12/-	112,9	16,15	69,5	47,00	85,5	26,00	88,1	1/7,75	55,4	20,25	108,0	47	76,6	86,5	102,4	93,5	90,4	93,5	90,4
296.9/6	113,2	16,85	72,7	47,25	85,9	26,00	88,1	1/6	50,5	18,37½	98,0	47	76,6	81,25	96,2	96,1	89,6	96,1	89,6
289.15/6	110,7	17,90	77,0	48,50	88,2	26,50	89,8	1/4,75	47,0	18,62½	99,3	47	76,6	84	99,4	97,4	92,2	97,4	92,2
292.-/6	111,5	19,70	84,7	48,50	88,2	26,50	89,8	1/5,25	40,8	18,50	98,7	45,375	73,9	—	—	96,1	90,2	96,1	90,2
287.12/6	109,8	22,05	94,4	50,00	90,9	26,50	89,8	1/4,25	45,6	17,87½	95,3	44,25	72,1	94,5	111,8	96,8	89,1	96,8	89,1
264.2/6	100,9	20,65	88,8	50,25	91,4	26,75	90,7	1/4,375	46,0	16,87½	90,0	45,25	73,7	93	110,1	96,8	88,6	96,8	88,6
264.4/6	100,9	20,25	87,1	52,25	95,0	28,50	96,6	1/6,5	51,9	17,25	92,0	46	74,9	96	113,6	97,4	88,9	97,4	88,9
266.13/6	101,8	19,70	84,7	51,50	93,6	28,75	97,3	1/7,75	55,4	17,87½	95,3	46	74,9	89,25	105,6	97,4	88,2	97,4	88,2
235.1/-	97,4	19,25	82,8	53,00	96,4	29,75	100,8	1/7,25	54,0	17,37½	92,7	46	74,9	84,5	100,0	98,7	87,9	98,7	87,9
233.10/6	89,2	18,35	78,9	54,75	99,5	31,75	107,6	1/3,75	44,2	16,75	89,3	46	74,9	79,5	94,1	96,8	87,9	96,8	87,9
233.17/6	89,3	19,35	83,2	55,00	100,0	33,25	112,5	1/0,75	35,8	16,87½	90,0	47	76,6	79	93,5	98,1	89,2	98,1	89,2
234.6/-	89,5	20,65	88,8	54,50	99,1	33,00	111,9	-/9,375	26,3	16,87½	90,0	47	76,6	74,25	87,9	98,7	90,5	98,7	90,5
230.13/-	88,1	21,55	92,7	54,25	98,6	32,25	109,3	-/9	25,3	16,62½	88,7	48,25	78,8	78,25	92,6	98,1	91,2	98,1	91,2
218.8/6	83,4	21,35	91,8	55,50	100,9	31,75	107,6	-/9,25	26,0	15,75	84,0	49	79,8	73,25	86,7	98,7	89,8	98,7	89,8
211.19/-	80,9	21,75	93,5	53,00	96,4	31,25	105,9	-/9,25	26,0	15,50	82,7	49,875	81,3	71,25	84,3	95,5	88,2	95,5	88,2
211.18/-	80,9	19,30	83,0	51,75	94,1	30,00	101,7	-/9,25	26,0	16,00	85,3	51,875	84,5	67,75	80,1	92,9	86,6	92,9	86,6
214.7/6	81,9	18,55	79,8	47,00	85,5	29,00	98,3	-/8,5	23,9	15,87½	84,7	52,75	86,0	70,25	83,1	93,5	85,4	93,5	85,4
221.19/-	84,8	19,45	83,7	46,25	84,1	27,25	92,4	-/8,8	24,7	14,62½	78,0	53	86,4	73	86,4	94,2	85,1	94,2	85,1
232.10/6	88,8	19,90	85,6	47,25	85,9	27,50	93,2	-/8,625	24,2	14,00	74,7	53	86,4	75,75	89,6	95,5	85,1	95,5	85,1
228.8/-	87,2	20,45	88,0	46,25	84,1	28,00	94,9	-/8,5	23,9	13,92½	74,3	51,75	84,3	76,5	90,5	95,5	84,8	95,5	84,8
222.7/6	84,9	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	-/9,875	27,9	13,77½	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	94,2	84,6	94,2	84,6
222.11/-	85,0	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	1/-	33,7	13,37½	71,3	54	88,0	74,25	87,9	94,2	85,4	94,2	85,4
221.0/6	84,4	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	94,8	85,8	94,8	85,8
207.5/6	79,2	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	-/10,5	29,5	13,37½	71,3	54	88,0	74,25	87,9	92,9	83,9	92,9	83,9
197.5/6	75,3	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	-/10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	91,6	81,7	91,6	81,7
200.5/-	76,5	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	-/10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	91,0	81,9	91,0	81,9
209.5/6	79,9	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	-/11	30,9	13,42½	71,6	54	88,0	68,50	81,1	91,0	83,7	91,0	83,7
210.11/-	80,4	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	-/10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	91,6	83,6	91,6	83,6
205.5/6	78,4	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	-/10,125	28,4	13,47½	71,9	51,75	84,3	64	75,6	91,0	82,0	91,0	82,0
188.9/6	72,0	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	-/9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	90,3	80,5	90,3	80,5
182.-/6	69,5	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	-/8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	88,4	78,8	88,4	78,8
178.18/6	68,3	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	-/8	22,5	12,07½	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	87,1	78,8	71,8	78,8
174.13/-	66,7	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	-/7,375	20,7	11,67½	62,3	35	57,0	60,50	71,6	84,5	76,9	71,6	76,9
174.4/-	66,5	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	-/8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	81,3	75,2	68,9	75,2
165.18/-	63,4	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	-/7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	78,7	74,2	73,7	74,2
161.17/6	61,8	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	-/7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	78,7	72,8	70,4	72,8
148.17/6	56,9	16,60	71,4	28,00	50,9	17,75	60,2	-/6,875	19,3	10,00	53,3	35	57,0	56,75	67,2	78,8	78,8	67,2	78,8
145.10/6	55,6	16,55	71,2	28,75	52,3	18,00	61,0	-/7	19,6	9,75	52,0	35	57,0	59,25	70,1	78,7	74,2	70,1	78,7
143.12/6	53,7	16,50	71,0	29,00	52,7	18,00	61,0	-/6,8125	19,1	9,75	52,0	35	57,0	59,25	70,1	78,7	74,2	70,1	78,7

STEENKOLEN.

Onder de gebeurtenissen op de kolenmarkt treedt naar voren de verlaging van 1 shilling van de exportpremie, die de Yorkshire collieries ontvingen. Het gevolg hiervan is, dat de prijzen 6 à 9 d. per ton verhoogd zijn. Daarentegen heeft Northumberland de prijzen allround met 1 shilling verlaagd, behalve voor Smalls, die op de oude minimumprijzen zijn blijven staan. Men hoopt op deze wijze er aan te ontkomen genoodzaakt te zijn sommige mijnen stil te leggen bij gebrek aan afname.

Met de oprichting van een Conventie tusschen Engelsche en Duitsche cokesexporteurs schijnt het niet te vlotten. Sommige groote belanghebbenden in Engeland moeten er de voorkeur aan geven een eigen politiek te volgen.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 9.60
Durham Ongezeefde	„ 10.50
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	„ 12.60
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	„ 10.20
Yorkshire gewasschen Singles	„ 10.—
Westfaalsche Veförder	„ 12.35
„ Vlamstukken I	„ 13.50
„ Smeenootjes	„ 13.—
„ Gasvlamförder	„ 12.25
„ Gietcokes	„ 16.50
Hollandsche Eierbriketten	„ 15.—

alles per ton van 1.000 KG., franco station Rotterdam/Amsterdam.

Ongezeefde bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 11.35. Markt prijshoudend.

IJZER.

In de positie van de Continentale exportmarkt voor ruwijzer is de afgelopen veertien dagen geen wijziging gekomen. De markt is nog steeds zwak gestemd. Ook de Fransche markt vertoont nagenoeg geen verandering. De afzet blijft vrij bevredigend. De vraag naar Cleveland ijzer is zoo mogelijk nog slechter geworden. Liever dan den prijs nog verder te verlagen, beperken de producenten de voortbrenging.

Na de kleine opleving op de staalmarkt, waarvan in het vorige overzicht melding werd gemaakt, is de stemming zoo mogelijk nog gedrukker geworden. Op de laatstelijk gehouden beurs te Brussel werd vrijwel geen handel ge dreven.

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. Deze markt bleef ontmoedigend voor reeders. Het aanbod van schepen, bestemd voor Canadeesche en Amerikaanse havens, is veel grooter dan de vraag, waardoor de vrachten een verdere inzinking toonen.

Montreal. Nadat voor de Middellandsche Zee (niet ten Oosten van West-Italië en excl. Spanje en Noord-Afrika) per midden Mei \$ 0.11½ en per begin Juni \$ 0.11½ betaald was, slaagden bevrachters er in zich een boot per einde Mei te verzekeren tegen \$ 0.10½. Een prompte boot werd afgesloten naar Antwerpen, Rotterdam of Amsterdam tegen \$ 0.08 naar één haven, doch zijn er sedertdien geen orders voor het Continent aan de markt. Een zeer prompte boot werd afgesloten naar Avonmouth en/of Manchester tegen de zeer lage vracht van 1/7½ d. naar één, 1/9 d. per qtr. naar twee loshavens.

Van de *Northern Range* wordt slechts \$ 0.07½ in uitzicht gesteld naar Rotterdam voor Mei/Juni, terwijl de hoogste noteering van de Gulf-havens \$ 0.11½ is per tweede helft Juli naar Antwerpen of Rotterdam, met de optie U.K. tegen 2/4½ per qtr.

Van de *Noord Pacific* werd een boot van 7300 ton, per begin Juni bevracht en wel van Portland of Puget Sound naar U.K. Continent op basis van 21/6. Er bestaat mogelijkheid nog een boot te plaatsen voor Juni van Prince Rupert op basis van 19/6 à 20/- naar U.K./Continent met volle opties.

De *La Plata* rivier was buitengewoon kalm en de vrachtcijfers toonden een verdere daling. Slechts enkele prompte booten werden afgesloten, voor latere posities bestaat geenerlei belangstelling, naar Canada werd van de Bovenrivier 13/- betaald, basis één loshaven, terwijl voor een boot naar Marseille, Genua, Napels of Livorno, eveneens van de Bovenrivier, 12/3 werd betaald naar één en 12/9 naar twee loshavens met de optie Antwerpen of Rotterdam tegen 11/- naar één en 11/6 naar twee havens. Van Bahia Blanca is 9/- betaald naar Antwerpen of Rotterdam met de optie Antwerpen of Hamburg range tegen 9/6 en de optie van Londen of Hull tegen 10/-, terwijl naar Genua direct 11/6 werd geaccepteerd van Bahia Blanca. Verschei-

den booten werden in ballast naar de thuishaven teruggestuurd, terwijl heel wat prompte booten wachten in de hoop, dat een spoedige verbetering zal intreden.

Salpeter. Zooals onder de tegenwoordige omstandigheden slechts verwacht kan worden, bleef de markt van Chili lusteloos. De meeste lijnbooten moeten vertrekken met wanruimte, en voor transportbooten is in het geheel geen vraag.

Suiker van West-Indië. Het aanbod van prompte tonnage heeft tot een verdere inzinking der vrachten geleid. Na de afsluiting van een prompte boot van 8200 ton van Cuba naar Marseille tegen 13/-, werd een prompte boot van 7500 ton naar U.K./Continent afgesloten tegen 12/6, optie Marseille 13/- en deze afsluiting werd gevolgd door de bevrachting van een 7600 tonner per Mei/Juni naar U.K./Continent tegen slechts 12/-, welke vracht op het oogenblik het hoogste cijfer is dat voor Juni/begin Juli wordt genoemd. De hoogste noteering voor handige booten van ca. 4500 ton van Cuba naar U.K./Continent is voor Juni laden 13/- à 13/6. Offertes voor scheepsruimte worden gevraagd voor ongeveer 7000 ton lading, Juni/Juli laden, Cuba/Japan tegen \$ 5.—, optie Shanghai \$ 5.75.

Van *Burma* is geenerlei vraag, doch een 4000 tonner werd afgesloten naar 6 havens Cuba voor Mei/Juni tegen 27/1½.

Donau. De Donau was weer kalm en de vrachten schijnen iets makkelijker te worden. Voor handige booten is 16/- betaald naar U.K., met de optie Antwerpen/Hamburg Range 15/- en Antwerpen of Rotterdam 14/6. Naar het Continent direct is 13/9 gedaan naar Antwerpen of Rotterdam, optie Antwerpen/Hamburg Range 14/3 en de optie 3 Deensche havens 17/9.

Van de *Zwarte Zee* zijn de vrachten onveranderd 10/6 basis Continent, 11/- U.K., tegen welke cijfers verscheiden booten werden bevracht. Een kleine boot is bevracht met kolen van Mariupol naar Bridgeport (V. S.) tegen 14/3, Mei/Juni laden.

Middellandsche Zee. Deze markt toont geenerlei verbetering en de vooruitzichten zijn op het oogenblik vrijwel hopeloos. Voor Mei zijn weinig orders aan de markt en alhoewel er voor Juni meer vraag is, is die toch onvoldoende voor de vele beschikbare booten. O.m. werden de volgende ertsloadingen afgesloten: Setubal/Amsterdam 5/-; Hornillo Baai/Rotterdam of Vlaardingen 5/-; Cardiff 5/6; Almeria Pier/Glasgow 5/9; Algiers/Rotterdam of Vlaardingen 4/1½; Middlesbrough 6/3; La Goulette/Glasgow 5/9; Bona/Middlesbrough 6/3; Glasgow 6/-; Garston of Birkenhead 6/3; Workington 6/9; Melilla/Cardiff 5/-, en Huelva/Rouaan 5/9. Voor een lading zout van Torrevieja naar Yarmouth werd 9/6 betaald. Fosfaat afsluitingen worden niet gerapporteerd, doch worden de volgende ladingen aangeboden: Sfax/Stockton 10/9, Newport 9/-, Tunis/Ipswich 9/9 en Bona/Kings Lynn 9/6, alles voor Mei laden.

Van *Noord-Spanje* werden in de afgelopen week wederom geen ladingen afgesloten. Genoteerd wordt: Bilbao/Rotterdam 4/6 voor begin Juni, Bilbao/Tyne Dock 5/-, Glasgow of Grangemouth 5/3 en Port Talbot 5/3.

Kolen van U.K. De vrachten zijn opnieuw iets vaster in nagenoeg alle richtingen, in het bijzonder naar de Oostelijke Middellandsche Zee en Zuid-Amerika voor prompte booten. Buenos Aires vermeldt de hoogste vrachtverbetering door de afsluiting van een prompte boot tegen 17/-. Afgesloten werd o.m. van Wales: Bordeaux 4/-, Lissabon 7/-, Algiers 7/9, Genua 7/6, Piraeus 8/3, Alexandrië 8/7½, Port-Said 8/-, Rio 14/9, Buenos Aires 17/-, en van de Oostkust: Helsingfors 4/6, Hamburg 3/4½, Rotterdam 3/6, Antwerpen 2/3, Rouaan 3/3, Genua 7/6, Alexandrië 8/-.

RIJNVAART.

Week van 11 t/m. 17 Mei 1930.

De aanvoeren van zeezijde, hoofdzakelijk erts en hout, namen toe. Er was over het algemeen meer vraag naar scheepsruimte. Deze bleef echter ruimschoots beschikbaar, waardoor in de algemeene situatie geen wijziging kwam. De ertsvracht naar de Ruhrhavens bleef onveranderd genoteerd op f 0.17½—f 0.27½ per last met resp. 4 en 8 losdagen. Voor den Bovenrijn was er eveneens weinig vraag. Voor ruwe producten en hout bedroeg de vracht ca. 40 à 50 cts. per last, met verkorten lostijd. In daghuur werd niets bevracht. Het sleeploon werd genoteerd volgens het 27½ tot 35 cts. tarief. De waterstand bleef wassend.

M. E. VREEDE — ROTTERDAM

ACCOUNTANT — LID V.N.A.
S-GRAVENDIJKWAL 165. TELEF. 30840

Accountancy, Boekhouding, Belastingzaken